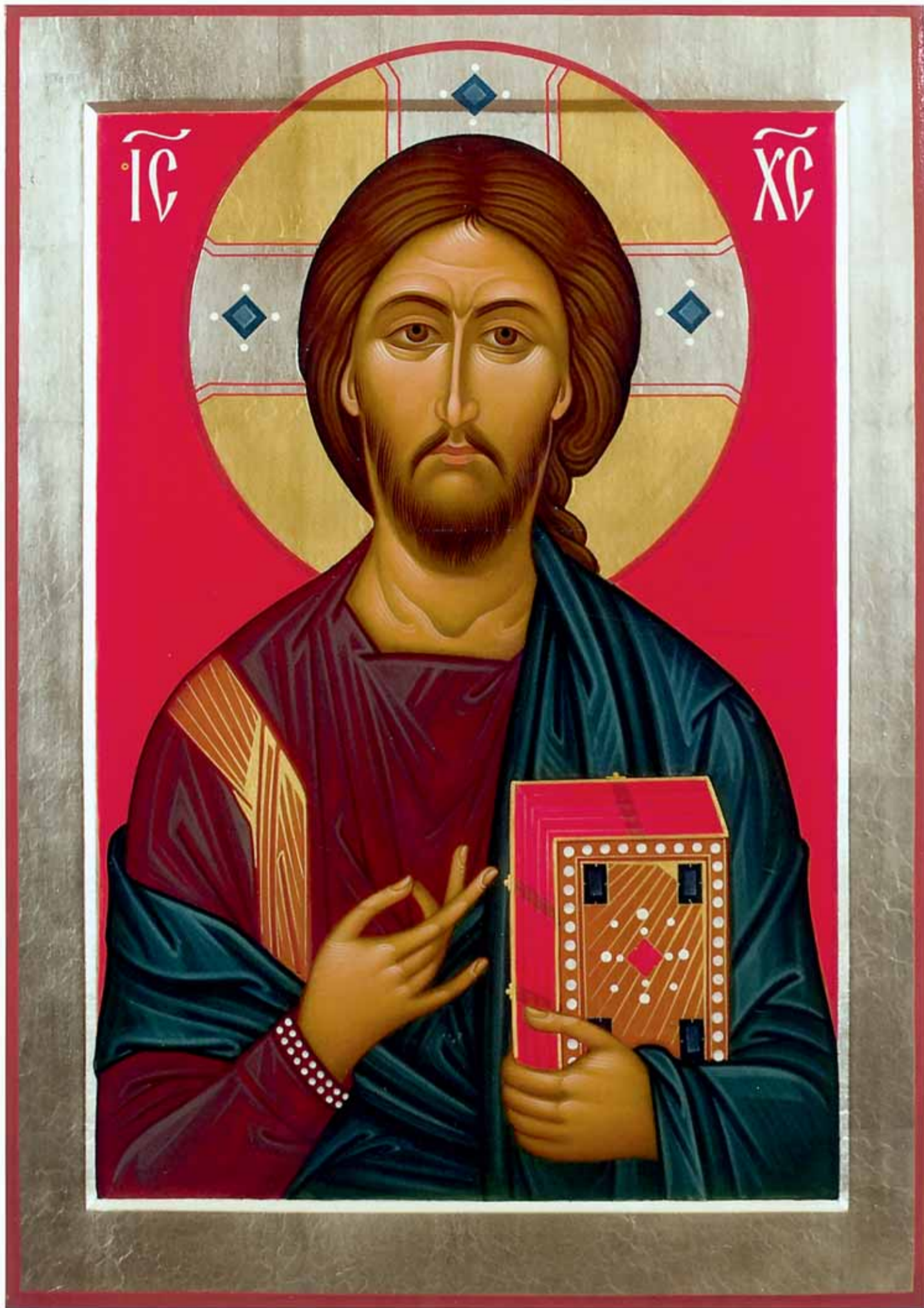

Paimen~Sanomat

Oulun ortodoksisen hiippakunnan seurakuntien tiedotuslehti

Maaliskuu 2010 Nro 2 (167)

Kristus nousi kuolleista

Kristus Kaikkivaltias. Venäjä, 2000-luku.

**Tässä
numerossa:**

s. 3
Ylösnousemuksen
ilo

s. 3
Kirkkopäivät
Joensuussa

s. 4
Risti, ylösnousemus
ja elämä

s. 8
Sana kirkon
perinteessä

Esipaimenen sana

Kirkas viikko

Kristus nousi kuolleista!

Pääsiäissunnuntaita seuraavaa viikkoa kutsumme ortodoksisessa kirkossa kirkkaaksi viikoksi. Tämä valoisa juhleviikko toistaa joka päivä pääsiäisyön ylösnousemuksen riemua. Jumalanpalvelukset ovat täynnä iloista laulua, väriä ja liikettä. Aamun kirkkopalvelus päätetään ristisaattoon kirkon tai tsasounan ympäri kirkonkellojen riemullisessa helinässä. Kristus on noussut kuolleista, kuolema on voitettu ja Kristus on valmistanut meille maallisen elämme päättyessä pääsyn iankaikkiseen elämään.

Näin pääsiäisaika jatkuu yli varsinaisten pääsiäispyhien ja jatkuu aina Kristuksen taivaaseenastumisen juhlaan eli helatorstaihin saakka. Koko tuon ajan toistetaan pääsiäistervehdystä: Kristus nousi kuolleista. Siihen vastataan: Totisesti nousi. Tämä on meidän uskontodistuksemme.

Lähellä omaa aikaamme elänyt pyhittäjä *Serafim Sarovilainen* (k. 1833) tervehti lähimmäisiään pääsiäistervehdyksellä läpi koko vuoden. Ikoneissa hänet on kuvattu vanhana ja kumaraisena. Pitkä tukka kehystää kasvoja, taivaansinisten silmien katse kuvastaa viisautta ja hyvyttä. Pyhä mies tervehti jokaista luokseen tullutta sanoilla: "Iloni. Kristus nousi kuolleista."

Pyhään Raamattuun talletettujen evankeliumien viimeisissä luvuissa kerrotaan ylösnouseen Jeesuksen monista ilmestymisistä opetuslapsilleen. Ennen taivaaseen astumistaan Kristus ilmestyi jälleen opetuslapsilleen ja sanoi: "Näin on kirjoitettu, Kristuksen tuli kärsiä ja kolmantena päivänä nousta kuolleista...Te olette tämän todistajat." (Luuk. 24:46-48) Sanat on tarkoitettu meille, hänen seuraajilleen. Me olemme Kristuksen ylösnousemuksen todistajia maailmassa. Meidän tehtävämme on viedä todistus ylösnousemuksesta elämän arkeen, sinne missä liikumme ja olemme. Todistus ylösnousemuksen ihmeestä ei saa jäädä vain tunnelmointiin pääsiäisyön loistokkaassa jumalanpalveluksessa.

Onko meillä uskoa ja voimia tällaiseen lähetystoimintaan maailmassa, joka kirkkorakennusten ulkopuolella tuntuu täysin vieraalta kristinuskon totuuksille ja suhtautuu usein penseästi kaikkeen uskoon ja kirkkoon liittyvään. Onko meillä elävää uskoa edes itseämme varten?

"Elävän uskon muodostuminen on usein vaikeaa silloin, kun ihminen etsii Jumalaa vain johonkin tiettyyn tarkoitukseen. Mutta kun joku etsii koko sydämeään ja koko olemustaan ja iäisyttään varten, hän kyllä löytää", näin vakuuttaa munkkidiakoni *Serafim Seppälä*. Pyhä apostoli Paavali taas puheessaan Ateenan Areiopagilla lausuu: "Jumala ei kylläkään ole kaukana yhdestäkään meistä: hänessä me elämme, liikumme ja olemme." (Ap.t.17:28)

Pääsiäisen ylösnousemusriemu tempaa meidät Kristuksen ylösnousemuksen ihmeeseen. Jotta näin todella tapahtuisi, meiltä edellytetään avoimuutta ja rohkeutta mennä mukaan, heittäytyä todellisuuteen, jota ei ihmissilmin voi nähdä. Nyt liikutaan hengen korkeuksissa. Meidän on oltava, pian jälleen paljastuvan maan mullan tavoin, odottava ja anova kevätsateen uudistavalle armolle. Runoilija kuvaa asian näin: "...jos olet mullan tavoin odottava ja sateen armolle avoin...syvyydestä, omasta sydäimestäsi pääsiäisen elävöittävä käsi, pääsiäisen kaiken -murtava sana lankeaa ylitsesi autuuttavana niin kuin sade kaiken uudistaen..." (Aari Surakka. Pääsiäislauantai)

Ylösnoussut Kristus ruokkii seuraajiaan pyhässä ehtoollisessa. Siinä kohtaamme Vapahtajamme henkilökohtaisesti. Pyhässä ateriasa hän uudistaa ja elävöittää meidät. Tämän tunnossa lausomme rukouskirjan sanoin: "Kristus, sinun sanomaton rakkautesi on muuttanut minut, sinun jumalallinen laupeutesi on uudistanut minut. Polta aineettomalla tulella syntini ja täytä minut hyvydelläsi, jotta riemuiten ylistäisin sinun ensimmäistä ja toista tulemistasi."

Valoisaa ylösnousemusjuhlaa!

Tan Lehto
Metropoliitta Panteleimon

A word from the Bishop

The week following Easter Sunday is called the Bright Week. During this week full of light the good news proclaimed first time on the Easter-night is repeated frequently. Holy services of the Church are filled with joyous singing, colours and movements. At the end of every Easter-liturgy the procession will take place. The church-bells are ringing. Christ is risen from the dead, the death is conquered and He has repaired an entrance to the eternal life for us.

Easter time will continue until eve of the Ascension of the Lord. Until then we could salute each other: Christ is risen! He is risen indeed! This is how we can bear witness of our Christian faith.

Lapin seurakunnalle uusi seurakuntakeskus

Kuvat: Lapin ortodoksinen seurakunta

Lapin ortodoksinen seurakunnan valtuusto päätti kokouksessaan 9.5.2009, että Rovaniemellä sijaitseva seurakunnan virkatalo puretaan ja tilalle rakennetaan uusi seurakuntakeskus. Päätös perustui siihen, että virkatalo on pahasti homevaurioitunut. Tilalle päätettiin rakentaa uusi seurakuntakeskus, joka on nimetty Petsamo-saliksi seurakunnan historiallisten juurien mukaan. Virkatalon purkutyöt aloitetaan toukokuussa ja uusi rakennus valmistuneeksi joulukuussa 2010.

Uusi seurakuntakeskus rahoitetaan seurakunnan ja Petsamon luostarin varoista. Rakennukseen tulee sijoittumaan pysyvä näyttely, jonka teemana ovat Petsamon luostari ja seurakunta. Varsinaisen juhlasalin lisäksi rakennukseen tulee toimisto-, kerho-, varasto- ja aulatilaja sekä keittiö. Petsamo-salin rakentamista tukee myös Petsamo-salin tuki ry, jonka puheenjohtajana toimii *Raimo Rämö*.

Petsamo-salin tuki ry:n toiminta ei rajoitu ainoastaan seurakuntakeskuksen rakentamisen tukemiseen, vaan se tulee järjestämään Petsamo-salissa ortodoksisen kulttuuriin liittyviä tapahtumia kuten seminaareja, näyttelyitä sekä musiikki- tai kirjallisuusiltoja. Lapin ortodoksisessa seurakunnassa odotetaan, että Petsamo-salista tulee eräänlainen ortodoksinen kulttuurin keskus Lapissa.

Petsamo-salin tuki ry:n jäseneksi voi liittyä maksamalla jäsenmaksun 20 € yhdistyksen tilille: Nordea 113430-643347. Samalle tilille voi osoittaa lahjoituksia Petsamo-salin rakentamisen tukemiseksi.

Lapin ortodoksinen seurakunta

Kirkkomme julistuksessa ja toiminnassa on keskeistä usko ylösnousemukseen. Pääsiäinen on kirkkovuoden suurin juhla. Kirkossamme jokainen sunnuntaipäivä on omistettu Kristuksen ylösnousemuksen muistolle.

Meidän pääsiäisilomme perustana on tieto siitä, että meidän tähtemme ihmiseksi tullut Jumalan Poika kuollessaan ristillä voitti synnin vallan ja noustessaan ylös kuolleista kukisti kuoleman vallan. Kristuksen joukkoon kuuluviina meilläkin on oikeus uskoa syntiemme anteeksi saamiseen ja iankaikkiseen elämään.

Ylösnousemussanomaa mukaan ei uskoville ihmisille ole elämässä toivottomia elämäntilanteita. Syvimmästään pettymyksestä ja masenuksesta on ylösnousemus. Suurinkin kokemamme tuska lientyy aikanaan. Raskainkin meitä kohdannut murhe tulee lohdutetuksi. Synkkinen päivä kirkastuu ja pimeimmänkin yön jälkeen nousee uusi valoisapäivä. Mikäli suhdettamme toisiin ihmisiin sävyttää viha, kateus tai katkeruus, myös tästä alennustilasta on ylösnousemus, kun opimme rakastamaan lähimmäisiämme ja rukoilemaan meitä vihaavien puolesta.

Ylösnousemusjuhla on

Ylösnousemuksen ilo Kristus nousi kuolleista

Ristiinnaulittu kunnian kuningas. Venäläinen ikoni 1997.

tarkoitettu tuomaan todellista iloa jokaisen Kristukseen uskovan mieleen. Kaikkien niiden, jotka paastoten ja rukoillen ja muuten ovat valmistautuneet juhlan viettoon, tulisi kokea uskonsa riemullinen täyttymys.

Ylösnousemussa Kristuksessa elämä hallitsee, kuolemalla ei ole enää lopullista valtaa ihmiseen. Kristuksen ylösnousemuksen kautta jokainen uskova ihminen on osallinen ylösnousemuksesta ja iankaikkisesta elämästä. Tämä hengellinen ilo kasvaa siitä totuudesta, joka on ilmaistu pääsiäiskanonin alussa: Kristus johdatti meidät kuolemasta elämään ja maasta taivaaseen. Kristuksen ylösnousemuksen tähden ihminen, vaikka kuoleekin, ei jää lopullisesti kuoleman valtaan, vaan on osallinen iankaikkisesta elämästä, osallinen elämään Jumalassa. Siihen elämään ihminen oli jo luomisessa kutsuttu. Kristuksen ylösnousemus teki mahdolliseksi aikoja kestäneen odotuksen, sillä ylösnousemuksen kautta

tuonelan vangit vapautuivat kuoleman kahleista. Ylösnousemusikonissa Kristus nostaa Adamin ja Eevan ja myös muut tuonelan vangit ylös elä-

mään ja taivaan kirkkauteen.

Kristuksen ylösnouseminen on antanut meille hänen seuraajilleen uudenlaisen rohkeuden. Me emme saa koskaan

emmekä minkäänlaisissa tilanteissa menettää toivoamme. Ylösnousemussanomaa valossa ei ole toivottomia tapauksia. Ihminen ei ole koskaan niin vanha ettei hän voisi uudistua. Hän ei ole koskaan tullut niin pahaksi ette hänestä löytyisi jotain hyvää, joka voi olla alkuna elämän parantamiselle. Kun päämme on painunut alas nöyrään katumukseen, voimme sen nostaa ylös varmana Jumalan anteeksiantamuksesta. Kun pettymykset ovat lyhyistäneet olemustamme me voimme ojentautua pystyyn Kristuksen ansioitten vuoksi. Jos uskomme on horjunut, ylösnousemuksen sanoma avaa uusia myönteisiä ja valoisa näköaloja sielumme silmien eteen ja ne vahvistavat askelettamme elämän tiellä.

Kun Kristus saa tulla elämäämme, avaa hän meille hengellisen maailman kirkkaat ja iloa antavat näkymät. Elämän todellinen päämäärä ja tarkoitus selkenevät. Ruokouhetkistä tulee onnellisia keskustelutilaisuuksia meitä rakastavan Jumalan kanssa. Jumalanpalvelukset ovat iloa ja turvallisuutta antavia Jumalan lasten tilaisuuksia, joissa koetaan Jumalan läsnäolo.

Valoisaa ylösnousemusjuhlaa toivottaen,

Kauko Makkonen
Matkapappi

Viidensii ortodoksisia kirkkopäiviä vietetään 11.-13.6.2010 Joensuussa. Kirkkopäivät järjestetään yhteistyössä kirkon ja sen eri järjestöjen kanssa. Päätaphtumapaikkoina toimivat Joensuu Areena ja Itä-Suomen yliopiston Carelia-sali. Vuoden 2010 kirkkopäivien teema on "Kirkko – luomakunnan toivo".

Edellisistä ortodoksista kirkkopäivistä Suomessa on aikaa yli 30 vuotta. Joensuun kesän 2010 kirkkopäivät on mielipiteiden, ajatusten ja tuntemusten vaihtamisen kohtaamispaikka, ihmisten kohtaamispaikka. Kirkkopäivien kunniavieraaksi saapuu Hänen Pyhyytensä Konstantinopolin ekumeeninen patriarkka Bartolomeos I.

Kirkkopäivien kolmipäiväinen ohjelma tarjoaa kattavan läpileikkauksen Suomen ortodoksisesta kirkosta ja sen kulttuurista. Tapahtumaohjelma rakentuu jumalanpalvelusten ympärille. Eräs kirkkopäivien hienoimmista kokemuksista on varmasti Pyhän Nikolaoksen kirkolta torille ja siitä edelleen Matkustajasatamaan

Ortodoksiset kirkkopäivät 11.-13.6.2010 Joensuussa

Valokuva: Ortodoksiset kirkkopäivät

etenevä suurristsaatto. Kirkkopäivillä esiintyvät mm. Uspenskin katedraalikuoro ja Kanttorikuoro. Lisäksi ta-

pahtumaohjelmassa on paljon muuta kirkkomusiikkiohjelmaa.

Eräs tämän päivän ajan-

kohtaisimmista aiheista on luomakuntamme tila ja tulevaisuus. Kirkkopäivillä käydään ympäristökeskustelua esimerkiksi ympäristöpaneelissa. Paneelissa on vieraana mm. ekologisuudesta tunnetun Khrysoyigin nunnaluostarin edustaja. Luonto ja luomakunta näkyvät myös ortodoksisen seurakuntatalon ikoninäyttelyssä. FT, munkki-diakoni *Serafim Seppälä* puhuu kirkkopäivillä aiheesta "Luomiskertomus – ovi olemassaolon mysteeriiin".

Kirkkopäiväiltämissä esiintyy huikea kirkkomme jäsenistä koottu bändi. Kenties kuulemme illan aikana bändin oman sovituksen kaikille tutusta kappaleesta "Nouse nuori ortodoksi". Illan päättää Lenni-Kalle Taipale ja Sami Pitkämä duo. Kuka toimii illan emäntänä?

Joensuu Areenan pihasta käynnistyvät myös tapahtuman maakuntaretket: Ilomantsiin, Taipaleelle, Valamoon ja Kontiolahden elokuvakylään. Paikallisten oppaiden johdolla tutustutaan Ilomantsin vahvoihin juuriin runonlaulupitäjänä ja Taipaleen historiallisiin puukirkkoihin. Heinäveden retkellä vierailaan Uuden Valamon luostarissa ja

"Miikkulaan" suuntautuvalla retkellä käydään "Karjalan kunnaila" -sarjassa tutussa elokuvakylässä.

Sunnuntai 13.6. on tapahtuman päätöspäivä. Päivä aloitetaan osallistumalla Joensuu Areenalla toimitettavaan liturgiaan. Palveluksen jälkeen tapahtumavierailla on mahdollisuus nauttia juhlaa. Kirkkopäivät päättyvät päiväjuhlaan, jossa esiintyvät mm. useasta sadasta laulajasta koostuva suurkuoro sekä kvartettikilpailun finaalin voittaja.

Osallistuminen kirkkopäiville

Kirkkopäiville voi varata kolmi-päiväisen kirkkopäiväpassin. Passiin sisältyy mm. Joensuu Areenan ohjelma ja kolme ruokailua. Lisäksi on saatavilla lippuja konsertteihin ja maakuntaretkille. Passit ja liput toivotaan varattavan etukäteen tapahtuman Internet-sivuilta: www.ortodoksisetkirkkopäivät.fi tai puhelimitse (p. 050-3674888). Useat seurakunnat järjestävät yhteiskuljetuksia ja -matkoja Kirkkopäiville.

Anna Jetsu
projekti sihteeri

Ortodoksisen kirkon teologisen opetuksen mukaan ihminen luotiin Jumalan kuvaksi (1. Moos. 1:27). Pyhät Isämme Gregorios Nyssalainen (k.394) ja Gregorios Palamas (k. 1359) opettavat, että ihmisen ruumis ja sielu jakavat Jumalan kuvan luonteen eli ne luotiin Jumalan kuvan mukaan. Pyhä Gregorios Palamas sanoo: "Sana ihminen ei viittaa erillisesti sieluun tai ruumiiseen, vaan molempiin yhdessä, sillä Jumala loi ne yhdessä oman kuvansa mukaan."

Ihminen eroaa muusta luomakunnasta. Ihmisen olemassaolo on ymmärrettävissä ja suhteutettavissa ainoastaan yhteydessä Luojaansa. Ihmisen salaisuus kasvaa Jumalan salaisuudesta. Ihmisen asema Jumalan ikonina eli kuvana sisältää välttämättömästi vapauden tai kuten ortodoksiset isät sitä kutsuvat 'itseään-rämisöikeuden'. Se asettaa ihmisen eettisyyden tilaan ja näin erottaa hänet muista luoduista.

Aadamin ja Eevan synty oli vapaaehtoista supusointuisen suhteen hylkäämistä Jumalaan ja pahan tuhoavan voiman hyväksymistä. Synnin kielteisen ulottuvuus on siinä, että se johtaa ihmisen erottautumaan todellisen olemuksensa alkuperäisestä lähteestä eli Jumalasta.

Saatana kiusaa lakkaamatta ihmisiä (Ap.t. 5:3, 1. Kor. 7:5; 10:13; 1. Tess. 3:5). Hän kiusasi jopa Kristusta (Matt. 4:1; Mark. 1:13; Luuk. 4:2). Saatana vihaa Jumalaa ja hänen kirkkauttaan. Hän vihaa ihmistä Jumalan kirkkauden kuvana. Pyhä *Basileios Suuri* (k. 379) opettaa: "Saatanaa ei luotu vihollisemme. Kateudesta hänestä tuli vihollisemme. Kun hän näki itsensä ulosheitettynä enkelten joukosta, hän ei voinut sietää, että ihminen kehittyisi hyveissä enkelten tasolle. Sen vuoksi saatana ei ole mikään niin mieluista kuin saattaa Jumalan kuvaksi luotu ihminen häpeän tilaan."

Kirkon isät ja opettajat korostavat, että rukous on ihmisen olennainen hengellinen ase taistelussa saatanaa ja hänen enkeleitä vastaan. *Evagrios Pontoslainen* (k. 399) opettaa: "Kilvoittelija, joka pyrkii puhtaaseen rukoukseen saa kuulla ympärillään pahojen henkien mekastusta, huutoa ja kirouksia, mutta hän ei kallista niille korvaansa."

Isien opetus ihmisen hengellisestä terapiasta hengellisen kasvamisen prosessina on kestävä ja ajankohtainen. Isät ymmärsivät, että ihmisen psyykkinen ja fyysinen eheys

Risti, ylösnousemus ja elämä

auttavat ihmistä taistelussa saatanaa vastaan. Ortodoksisella kirkolla on kaksi myönteistä voimaa saatanaa vastaan: rakkaus ja ykseys. Pyhien isien mukaan ihmisen jumaloituminen (kreik. theosis) merkitsee hänen kutsumistaan hengelliseen eheytymiseen. Ihmisen hengellinen eheytyminen yhdistyy erottamattomasti Kristuksen ristiin ja hänen ylösnousemukseensa. Ne avavat ihmiselle mahdollisuuden eheytymiseen eli jumaloitumiseen.

Jumalan kaltaisuuden ilmeneminen ihmisessä

Jokainen ihminen ilmaisee Jumalan omaa luovuuutta. Jumalan kaltaisuus ilmaisee ihmisessä kutsumuksen, askeesin, hyveen ja kasvamisen. Tätä ei saavuteta ihmisen kääntymyksen hetkellä, vaan se on koko ihmiselämän kestävä taistelua ja kypsymistä. Jokaisen kirkon jäsenen eettisenä päämääränä on kasvaa Jumalan yhteyteen eukaristisessa eli yhteisöllisessä vuorovaikutuksessa. Ihmispersoonan olemuksellinen kokonaisuus kasvaa Jumalasta, joka on hengellinen kauneus, terveys ja harmonia. Bysantin teologian keskeinen teema on: ihmisluonto ei ole paikalleen pysähtynyt eikä autonominen yksikkö, vaan dynaaminen todellisuus, jossa ihminen elää läheisessä yhteydessä Jumalaan. Ihminen on Jumalakeskeinen olento.

Pyhä Gregorios Palamas (k. 1359) kehitti Jumalan tuntemisen kokemukseräisen käsitteen. Hänen teologinen opetuksensa lähtee siitä, että Jumalaa ei voi oppia tuntemaan älyllisen kehityksen kautta, vaan ainoastaan yhteydessä Jumalaan eli palautettuna luonnolliseen tilaansa. Näin ihminen voi saada välittömän tiedon ja kokemuksen Luojaansa. Pyhä Gregorios oli vakuuttunut, että ihmisen on mahdotonta omistaa Jumala sisimmässään tai yhdistyä Hänen käsittämättömään valkeuteen, ellei ihminen puhdistu hyveen kautta ja nouse itsensä yläpuolelle.

Jumalan tunteminen suodaan heille, joilla on puhdas sydän ja mieli. Heidän ruumiinsa ja sielunsa on kirkastunut Jumalan luomatomasta valkeudesta. Ortodoksinen teologia edellyttää aina osallistumista uskon salaisuudesta. Jumalan tunteminen on elämää, toimintaa ja kokemusta. Jumalan kokemisessa ja osallistumisessa hänen elämänsä, teologia ylittää intellektuaaliset ja rationaal-

Kirkkoisä *Basileios Suuren* (k. 379) mukaan ihminen voi kehittyä hyveissä jopa enkelien tasolle. *Theofanes Kreetalaisen* ikoni 1500-luvulta.

liset lait. Bysanttilaiset isät ymmärsivät teologian kokemukseksi ja elämäksi. Se erotti luodun todellisuuden tutkimisen ja tuntemisen luomatoman Jumalan todellisuuden kokemuksesta.

Hengellinen asennoituminen teologiaan

Ihmisen tulee harjoittaa sitä, mitä bysanttilaiset kutsuvat hyveeksi. Hyve käsittää uskon, toivon ja rakkauden, sisäisen tarkkailun ja rukouksen harjoittamisen. Sitä kautta ihminen siirtyy tietämättömyyden ja erehdyksen pimeydestä tiedon ja ymmärryksen valkeuteen. Tämä ylöspäin suuntautuva liike alkaa uskosta. Todellinen usko koostuu ihmislunon vapaaehtoisesta omistautumisesta kirkon opetukseen ja opetuksen mukaiseen elämään. Pyhittäjä *Maksimios Tunnustaja* (k. 662) opettaa: "Jumalaa ei kirkasta itsessään se joka vain suullaan

ylittää Häntä, vaan se joka Jumalan tähden kestää vaivoja ja kärsimyksiä saavuttaakseen hyveen."

Bysantin teologisessa omistautumisessa kristologiaan ja sen mukaisissa väittelyissä kehittyi näkemys Jumalan ja ihmisen välisestä suhteesta. Sen luovan syntein kehitti pyhittäjä *Maksimios Tunnustaja*. Hänen mukaansa ihminen luotiin niin, että Jumala saattoi tulla ihmiseksi. Ihminen jumaloitettiin Kristuksen lihaksitulemisessa.

Kristus yhdistää kaiken itseensä. Hän yhdisti saastattomassa syntymässään miehen ja naisen sukupuolet. Hän liitti pyhässä elämässään yhteen maailmankaikkeuden ja paratiisin. Ortodoksisessa teologiassa Jumalan kuvan mukainen ihmispersoonaa ei ole olemassa eikä ymmärrettävissä yksinään vaan yhteisössä muiden ihmispersoonien kanssa. Jumalan vapaus perustuu persoonalliseen olemassaoloon. Koska

Jumala ei ole yksin vaan on Pyhän Kolminaisuuden yhteisö, ei Hänen kuvansa mukainen ihmispersoonakaan voi elää muista eristäytyneenä.

Bysantin kirkon sakramentaalinen ja liturginen perinne käsittivät ihmisen vapauden osan olennaisena pelastuksessa. Ortodoksiset isät ymmärtävät ihmisen vapauden hengellisenä voimana ja pyrkimyksenä. Syntiinlankeemuksen seurauksena ihmisen tahto hyvään laiskistui ja alistui yhä uudelleen aistillisen maailman houkutuksille. Ihminen luopui luovasta vuoropuhelusta Jumalan kanssa. Hän julistautui elämänsä herraksi. Hänestä tuli itsensä orja.

Hylätessään Jumalan inhimillinen vapaus tuhoaa ihmisen. Ihminen lakkaa olemasta alkuperäisesti ja todellisesti inhimillinen. Saatana orjuuttaa ihmistä kuoleman kautta. Tämä teologinen näkemys on keskeistä *Maksimios Tunnustajan* teologisessa ajattelussa ja käytännössä. Hän julistaa voimakkaasti aidosti inhimillisen eli Jumalan luoman tahdon olemassaoloa ihmisessä. Se luo perustan Bysantin käsitykselle ihmiselämän kohtalosta. Tahto on ihmisen aktiivinen kyky, jolle on luonteenomaista valinnan vapaus, vapaus taipua joko hyvään tai pahaan. Tahdon suuntaaminen Jumalaan on ihmisen tahdon vapaaehtoinen päätös, ei seuraus siitä, että Jumala pakottaisi ihmistä siihen.

Ortodoksisen uskon salaisuuden monipuolinen ymmärtäminen on erottamattomasti yhteydessä ajan ulottuvuuteen. Aikamme ortodoksinen kristillisuus on lähes tulkoon kadottanut kirkon teologisen näyn ihmiselämän todellisuudesta, koska sen edustajat ovat saarnannut käsitteellistä uskoa ja etiikkaa.

Tieteen ja tekniikan kehitys on vaikuttanut mielivaltaisesti ihmisten uskonnollisiin näkökohtiin. Tämä on johtanut ihmiset hylkäämään kirkon mysteerionomaisen tehtävän maailmassa. Ihmiset kieltävät kirkon elämän keskeiset pelastushistorian ainekset asioina ja ilmiöinä, jotka kuuluvat muinaisyyteen eivätkä sovi sivistyneille ihmisille.

Kristus kohtasi maanpäällisen toimintansa aikana erilaisten uskonnollisten ja poliittisten ryhmien edustajien vihamielisyyden. Hänet ristiinnaulittiin ja Hän kuoli ristillä, mutta Hän nousi kolmantena päivänä kuolleista. Hänen kuolemansa ja ylösnousemuksensa ovat tosiasioita. Näihin tosiasioihin perustuu uskomme. Kristuksen kuolema ja ylösnousemus on pyhiä tapahtumia ajassa.

Bogdan Grosun ja Sjöbergien tehtäväänasettamiset

Metropoliitta Panteleimon on asettanut Oulun hiippakunnassa uusia henkilöitä tehtäviinsä. Vaasan ja Oulun seurakuntien matkapapin ja matkakanttorin tehtäviä hoitamaan siunattiin 2. helmikuuta isä Aleksej ja Marita Sjöberg. Isä Bogdan Grosu asetettiin 14. helmikuuta Oulun seurakunnan kirkkoheran tehtävään. Valokuva: Jukka Mäntymäki.

Me emme voi ottaa vastaan kirkon teologisen opetuksen todellista merkitystä, jos emme ensin hyväksy sitä, mitä tapahtui suuren perjantain yhdeksännen hetken ja ylösnousemusaamun välillä. Kristuksen kuolema ja hänen ylösnousemuksensa eivät ole kaksi erillistä tapahtumaa. Kristuksen pelastavan toiminnan huipentuma ei ole irrallinen suuren lauantain pyhästä salaisuudesta.

Pyhä *Epifanios Kyproslainen* (k. 403) opettaa suuren lauantain saarnassaan: "Tänään on pelastus tullut maan päälle ja iankaikkisuudesta asti maan alla oleville. Tuonelan portit avautuvat. Te jotka istutte pimeydessä ja kuoleman varjossa ottakaa vastaan Suuri Valkeus. Nouskaa, lähtekäämme täältä, kuolemasta elämään, turmeluksesta turmeltumattomuuteen, pimeydestä iankaikkiseen valkeuteen. Häähuone on valmiina, ruoat ovat valmiina, ikuiset majat ja asunnot ovat valmiina, hyvyyden aarrekammiot on avattu, Taivasten Valtakunta on iankaikkisuudesta asti ollut valmiina. Viettä-käämme juhlaa ruumiittomien kanssa ja ylistäkäämme heidän kanssansa Kristusta, joka on nostanut meidät turmeluksesta ja tehnyt meidät eläviksi."

Suuri ja pyhä sapatti yhdistyy erottamattomasti suureen perjantaihin, ristiin, Kristuksen kärsimyksiin, kuolemaan ja hänen ylösnousemukseensa. Ortodoksisen kirkon syvällinen, ihmistä terapeuva liturgi-

suus ilmaisee tämän totuuden paremmin kuin käsitteelliset väittämät.

Kristuksen kuolema ristillä todistaa lopullisesti hänen rakkautensa Isän tahtoa kohtaan. Kuolema ja synty ovat langenneen luomakunnan vääristynyttä todellisuutta, sillä "yhden ihmisen kautta synty tuli maailmaan, ja synnin kautta kuolema" (Room. 5:12). Ortodoksisen isien opetusperinteen mukaan maailmasta oli tullut 'kosminen hautausmaa'. Kuolema vallitsee siellä, missä ihmiset eivät ota uskolla ja rakkaudella vastaan Kristuksen ylösnousemusta. Hengellinen kuolema eli erottautuminen Jumalan rakkaudesta on heidän lopullinen tilansa.

Kristus ei kuollut ristillä sen vuoksi, että hänen seuraajansa voisivat viettää maailmassa helppoa elämää. Hän kuoli ristillä, että hänen seuraajansa voisivat samaistua häneen ja vapautua synnin aiheuttamasta tuskasta ja ahdistuksesta. Tämä kaikki vaatii ihmisiltä kuolemista maailmalle ja sen itseriitaisuudelle.

Kuolema on voimakkaampi kuin ihmiselämä. Mutta hän, joka kuolee Kristuksessa, yhdistyy kirkastuneessa ihmisyydessään kuoleman Voittajaan. Suuri perjantai ennakoii jo Kristuksen tulevaa voittoa saatanan vallasta. Se muistuttaa Kirkon uskollisille jäsenille, miten he saavat maailmassa kärsiä joka päivä, kuolla ja nousta kuolleista ylösnouseen

Kristuksen kanssa.

Bysanttilaisten isien perinteessä kuolevaisuus ja kuolema ovat langenneen maailman todellisuutta. He eivät näe Kristuksen pelastustyötä lainomaisena, Jumalan oikeuden mukaisuuden tyydyttämisenä, vaan dramaattisena ja voimalisena Jumalan väliintulona, joka murskaa saatanan ylivalan ihmiseen.

Me julistamme pääsiäisenä kuoleman ja tuonelan tuhoamista, uuden ja iankaikkisen elämän alkamista Kristuksessa. Tyhjän haudan ihme on ortodoksisen uskon ja toivon kulmakivi. Ensimmäisten vuosisatojen ortodoksit tiesivät, että pääsiäinen oli heidän oman kasteensa muistamista, osallistumista ylösnouseen ja kuoleman voittaneen Kristuksen elämään.

Pyhä *Nikolaos Kavalas* (k. 1390) opettaa: "Ihminen Jumalan ikonina löytää kasteen ja mirhavoitelun mysteeriöissä uudelleen alkuperäisen päämääränsä eli Jumalakeskeisen elämän. Tämä ei rajoitu vain kasteeseen, sillä kasteeseen sisältyy tuleva ilo. Kaste on tulevan ylösnousemuksen esikuva, joka edellyttää meiltä jatkuvaa taistelua valkeuden puolella pimeyttä vastaan."

Kristus nousi kuolleista!

Isä Jarmo Hakkarainen

Ristin kautta kirkkauteen

Suurena perjantaina kirkon keskellä on Vapahtaja Golgatan ristillä. Pimeyden vallat ovat voitolla, maailmankaikkeudessa ovat läsnä kärsimys ja kuolema.

Näiden tapahtumien kautta maailma yhdistää ristin aina kuolemaan. Me näemme haudoilla ristit, lehtien kuolinilmoituksissa ristit. Sanomme myös, kun saamme työn lopulliseen päätökseen, että sen asian päälle voi vetää ristin. Näin maailman käsitys ristikästä päättyy pimeyteen ja lopulliseen tappioon.

Pyhässä kasteessa meidät on liitetty Kristuksen kärsimyksiin, mutta myös ylösnousemukseen. Pimeyden voimat eivät voineet pitää maailman Luojaan vallassaan. Hän rikkoi tuonelan kahleet ja nousi voittajana, esikoisena ylös kuolleista. Kuolema kukistettiin ristin kautta.

Meille Kristuksen seuraajina on annettu sama mahdollisuus. Kärsimyksen ja kuoleman kautta nousem-

me pääsiäisaamun kirkkauteen. Elämän koettelemukset, tuonelan pitkät varjot, ovat yrittäneet himmentää tuon taivaallisen valon, mutta eivät ole kyenneet. Me nousemme viikon kahdeksannen päivän iloon, uuteen elämään. Sen suloisuutta emme täällä osaa täysin ymmärtää, mutta pääsiäisesä saamme tuntea jotain sen täydellisestä lohdutuksesta.

Kauniilla tavalla ristin merkityksestä kertoo ristin-kumartamisen sunnuntain stikiira:

Terve, elämää kantava risti, sinä lannistumattoman hurskauden voitonmerkki, paratiisin ovi. Sinun kauttasi on kirous hävitetty ja kuoleman voima kukistettu, ja me olemme maasta taivaaseen kohonneet.

Vaimoni Anjan muistolle,

Isä Kuisma Suopela

Hiippakunnan teemavuosi 2010

Pyhiinvaellus - Kirkollinen matkailu

Latvia on suomalaisille tuttu matkailukohde. Se sijaitsee Itämeren rannalla, jakaen rajansa Viron, Liettuan, Venäjän ja Valko-Venäjän tasavallan kanssa. Latvia on pinta-alaltaan Oulun läänin kokoinen ja väkiluvultaan yli puolet pienempi kuin Suomi. Väestöstä 59 prosenttia on latvialaisia ja 29 prosenttia venäläisiä. Pääkaupunki on Riika. Oulun metropoliitan kanslian väki vieraili keväällä 2009 Latviassa. Artikkelit ja kuvat rakentuvat hiippakuntasihteerin matkahavaintoihin, joita on täydennetty asianmukaisin tiedoin.

Latvian historia on värikäs. Hyvä maantieteellinen sijainti ja erinomainen meriyhteys ovat tehneet siitä poliittisten intohimojen temmellyskentän. Niinpä maan isännät ovatkin historian saatossa vaihtuneet tiheään tahtiin. Latvialaisten elämää ovat määränneet niin saksalaiset, puolalaiset, ruotsalaiset, kuin venäläisetkin.

Vallan pelinappuloina

Latvian lähihistoriassa 1900-luku muodostui suurten koettelemusten ajaksi. Maassa vaihtuivat panssarit ja hallintokoneistot. Ensimmäisen maailmansodan aikaan valta vaihteli vuorotellen Saksan ja Neuvostoliiton välillä. Saksalaisten otteen herpaannuttua Latvia ehti julistautua vuonna 1918 itsenäiseksi, mutta ilo jäi lyhytaikaiseksi. Toinen maailmansota jatkoi nimittäin samojen miehittäjien läsnäoloa vuorotellen. Isäntien vaihtuessa ja kansan kärsiessä voimistui Latvian kansallinen liikehdintä ja vuonna 1990 se julistautui itsenäiseksi tasavallaksi. Neuvostoliitto koetti vielä sammuttaa itsenäisyshanketta vuonna 1991, mutta hanke kaatui sen omissa sisäisiin levottomuuksiin. Sosialististen Neuvostotasavaltojen Liitto hajosi ja sen myötä Latvia pääsi omille jaloilleen. Sen merkinä vuonna 1992 maan entinen rahayksikkö, lati, palautettiin käyttöön ja rupla siirtyi historiaan. Latvian itsenäinen hallinto järjestäytyi ja suurin osa venäläisistä poistui maasta. 2000-luvulle tultaessa Latvia on liittynyt, sekä EU:n, että läntisen sotilasliiton, Naton jäseneksi.

Hämärästä valoon

Kirkon tie Latviassa

Pyhä Tuli: Papisto jakaa Jerusalemissa tuotua pyhän haudan tulta kirkkokansalle. Valokuva: Jukka Mäntymäki.

Evangeliumin saapuminen Latviaan

Latvian sotaan historian rinnalla kulkee myös hengellinen historia. Maan ensimmäinen kosketuspinta kristinuskoon sijoittuu varsin myöhäiseen ajankohtaan. Virallisen selityksen mukaan kristinuskon toivat mukanaan saksalaiset kauppiat 1100-luvun lopulla. Naapurimaa Liettuaakin hyväksyi kristinuskon vasta 1300-luvulla. Virallinen selitys lienee jonkinasteinen likiarvo monimutkaisista historian vaiheista. Evangeliumin säteitä on luultavasti heijastellut latvialaisille jo aikaisemminkin, sillä Venäjälle evangeliumi saapui jo 800-luvulla, Puolaan 900-luvulla, saksalaisten parissa lähetystyötä tehtiin 700-luvulla ja Skandinavian asukkaat kuuluivat evankeliumia jo 800 - 900 luvulla. Epäilemättä kovakorvaisuutta evankeliumille on Baltiassa esiintynyt ja kollektiivisempi kirkollinen yhteys on syntynyt varsin myöhään, mutta "virallisen kirkon" synty ei suinkaan merkitse sitä, ettei evangeliumin hyvä sanoma olisi vuotanut Latviassa yksittäisten ihmisten elämään jo aikaisemmin. Pitäytykäämme kuitenkin viralliseen näkemykseen. Varsin myöhäinen avautuminen kirkolliselle yhteydelle merkitsi sitä, että latvialaiset joutuivat suoraan keskelle kirkkopoliti-

tista kilpajuoksua. Jakamaton kirkko oli nimittäin hetkeä aikaisemmin, vuonna 1054, jakautunut, niin idän-, kuin lännen kirkkoiksi. Ne riitelivät, sekä kilpailivat keskenään, niin vallasta, kuin sieluistakin. Riidat löysivät tiensä myös Latviassa. Tämän lisäksi 1500-luvulla uskonpuhdistuksen tuulet puhalsivat Latviassa ja sata vuotta myöhemmin Venäjällä syntynyt vanhauskoisuus rantautui kansan pariin.

Latvian kristityt tänään

Koettelemusten historia on opettanut Latviassa eri kirkkoja elämään rauhaisaa rinnakkaiseloa. Riitelevät veljeksetkin ovat rauhoittuneet. Latvian tilastokeskus on koettanut maan itsenäistymisen jälkeen kartoittaa myös maan uskonnollista tilannetta. Sen mukaan katolinen, luterilainen ja ortodoksinen kirkko ovat, mainitussa järjestyksessä, maan suurimmat kirkkokunnat. Kunkin jäsenmäärät ovat yli 20 %:a väestöstä. Muiden kristillisten uskontokuntien jäsenmäärät liikkuvat 2 %:n tuntumissa. Suurimman prosenttiluvun saa kuitenkin se osa väestöstä, joka ei kuulu mihinkään uskontokuntaan. Heitä on noin 40 %. Ateistina itseään pitävien lukumäärä vaihtelee 10 - 12 %:n välillä.

Vanhauskoiset

Latvian uskonnollisessa kentän erikoisuuden muodostaa Venäjän ortodoksisesta kirkosta irronnut ryhmä, joka kantaa nimeä vanhauskoiset. Heidän lukumääräänsä Latviassa on vaikea arvioida. Latvian tilastokeskuksen mukaan jäsenluku liikkuu 2-3 %:n välissä, joka merkitsee muutamaa tuhatta ihmistä. Paikallisten arviot liikkuvat virallista tietoa suuremmissa luvuissa. Vanhauskoisten taustalla on vuonna 1667 patriarkka Nikonin ajamat kreikkalaisen tradition mukaiset liturgiset ja kirkkoteksteihin liittyvät muutokset Venäjän kirkossa. Kirkkokansa koki aikeet lopun ajallisina luopumuksen merkeinä ja tämä synnytti uudistuksia vastustavan kansanliikkeen. Ahdistus kanavoitui myöhemmin vanhauskoisen ryhmän syntyyn. Liikehdintä hajaantui pian papillisten ja papittomien ryhmittymiksi. Molempien liikkeiden sisällä syntyi keskinäisiä erimielisyyksiä ja niinpä molemmat ryhmät jakautuivat vielä useisiin eri haaroihin. Koko vanhauskoisten liike kaikkine muotoineen julistettiin Venäjän kirkossa anateemaan, eli erotettiin kirkosta. Tämä johti siihen, että ryhmiin kuuluvat joutuivat ankaran syrjinnän kohteeksi ja useat heistä pakenivat mm. Baltian maihin.

Tässä yhteydessä on myös hyvä mainita se, että vuonna 1971 Moskovan patriarkka vapautti vanhauskoiset anateemasta, mutta siitä huolimatta vain pieni osa heistä on halunnut yhteyttä ortodoksinen kirkon kanssa.

Latvian papittomat

Latviassa vaikuttaa papittomien vanhauskoisten ryhmä. Heillä on suuri toimintakeskus Riikassa, jossa sijaitsee kokoon tumistiloja, kerhohuoneita, kauppa, kastehuone ja erillinen ruumiinsiunaus huone. Papittomat katsovat, että apostolinen pappeus on kirkossa päättynyt ja tämän vuoksi ei pappeja voida enää vihkiä. Niinpä kaikki papittomien vanhauskoisten toiminta tapahtuu maallikkovoimin. Papiston puuttuessa, ei myöskään sakramenteja toimiteta, kastetta lukuun ottamatta. Vainajat siunataan haudan lepoon maallikkorukousten saattelemana. Papittomien pyhäköitä nimitetään rukoushuoneiksi ja palvelukset toimitetaan erilaisten rukoushetkien tapaan. Heidän uskonnollinen toimintansa on yhteisön ulkopuolisille melko suljettua. Hartaustoiminnan lisäksi yhteisöt julkaisevat kirjoja, pitävät luentoja ja muita tilaisuuksia.

Latvian ortodoksisuuden monimutkainen historia

Baltian alueen ortodoksiset kirkot kuuluivat Venäjän kirkon yhteyteen Neuvostoliiton syntyvaiheiden alkuun saakka. Kommunistisen valtionrakenteen käynnistäminen aiheutti täydellisen sekasorron tilan Venäjän kirkossa. Suomen ja Viron ortodoksit hakeutuivat tuolloin Konstantinopolin hengelliseen suojelukseseen. Latviassa samainen hanke tapahtui vasta vuonna 1938, mutta toisen maailmansodan lopussa, neuvostojohdon määräyksestä, ortodoksit pakko-siirrettiin takaisin Moskovan hengelliseen johtoon. Moskovan patriarkaatti myönsi Latvian kirkolle autonomian Neuvostoliiton hajoamisen jälkeen vuonna 1992. Poliittisen elämän vaikutuksista muistuttaa kouriintuntuvasti, Riikassa sijaitseva, Kristuksen syntymän kunniaksi pyhitetty pääkirkko. Sen bysanttilaistyyllisen habituksen suojissa lepää kirkkokansan kunnioitettavana, vuosina 1920 - 1934

toiminut, Latvian arkkipiispa *Johannes Pommer*. Hän oli syntyperältään latvialainen ja juuri siksi kansansa rakastama esipaimen. Vaikka hän oli Venäjän kirkon piispa, hän kritisoi ankarasti kommunistista ideologiaa. Esipaimen Johannes tahtoi myös antaa tilaa kansallisen ortodoksian voimistumiselle. Tämänlaisen toiminnan seurauksena kommunistit surmasivat hänet vuonna 1934. Punainen hallinto otti 1960-luvulla Riian pääkirkon haltuunsa ja perusti siihen planetaarion. Neuvostoliiton hajottua pyhäkkö palautettiin takaisin arvoonsa ja Venäjän kirkko kanonisoi arkkipiispa Johanneksen pyhäksi vuonna 2001. Hänen pyrkimyksiään koetetaan jatkaa muun muassa siten, että Latvian ortodoksisen kirkon sisään on perustettu myös latviankielisiä seurakuntia, venäjänkielisten rinnalle.

Vanhauskoiset papittomat: Riikassa sijaitsee papittomien vanhauskoisten pyhäkkö. Rukoushuone on täynnä ainutlaatuisia ikoniaarteita. Valokuva: Jukka Mäntymäki.

toimitetaan joka vuosi suurena lauantaina aivan erityinen Pyhän Tulen seremonia. Siinä patriarkka sytyttää tulen kynttilöihinsä joko yliluonnollisesti ilmestyvästä lähteestä tai ne syttyvät palamaan itsestään. Tuli saattaa sytytellä myös kirkon lampukoita, sekä tuohuksia palamaan rukoilijoiden käsissä. Yliluonnollisen tulen on raportoitu syttyvän itsestään jopa haudan ulkopuolella olevien ihmisten käsissä. Aikansa palaessaan liekit muuttuvat normaaleiksi ja tässä muodossaan tuli kuljettiin myös Riikaan. Latvialainen piispa antoi tulen myös meidän, vieraidenkin, tuohuksiimme. Tuntui jännittävältä katsella läheltä niitä liekkejä, jonka erikoisesta syttymistavasta löytyy raportointeja vuosisatojen takaa.

Jukka Mäntymäki

Kirkko arjessa: piispa siunaa Kolminaisuuden naisluostarin skiitille lahjoitetun traktorin. Valokuva: Jukka Mäntymäki.

Jerusalemien Pyhä Tuli Riikaan

Vuonna 2009 Oulun metropoliitan kanslian väki pääsi mukaan Riikassa, Kristuksen syntymän muistolle pyhitetyssä kirkossa, kirkkaan viikon maanantai-iltana vietettyyn juhlaan jumalanpalvelukseen. Sitä vietettiin viikkoa myöhemmin kuin Suomessa, juliaanisen kalenterin mukaisesti. Palveluksen toimitti Riian metropoliitta ja koko Latvian arkkipiispa *Alexander*. Jännitystä palvelukseen lisäsi se, että kirkkoon tuotiin lentokoneella Pyhä Tuli, suoraan Jerusalemien Pyhän haudan kirkosta. Jerusalemissa

Lähteet:

- EU, Latvia; http://europa.eu/abc/european_countries/eu_members/latvia/index_fi.htm
- Leikola, Anto: Latvian historia. Latvian historiaa pähkinänkuoressa 1100-luvulta alkaen; <http://www.rozents-seura.fi/latvianhistoria.htm>
- Suomen suurlähetystö, Riika; <http://www.finland.fi/Public/default.aspx?nodeid=42297&culture=fi-FI&contentlan=1&displayall=1>
- Suomen ulkoasiainministeriö, Latvia, Historia; <http://formin.finland.fi/public/default.aspx?nodeid=42291&contentlan=1&culture=fi-FI>
- Vanhauskoiset: a) http://www.ortodoksi.net/tietopankki/ortodoksinen_kirkko/vanhauskoiset.htm, b) metropoliitta Panteleimonin haastattelu
- Latvian ortodoksisen kirkon historialliset vaiheet: a) metropoliitta Panteleimonin haastattelu, b) Jyrki Härkösen kirjaston aineisto; <http://kotisivu.dnainternet.net/harkojyr/historiaa/>
- Pyhä Tuli; http://www.ortodoksi.net/tietopankki/paasiainen/pyha_tuli.htm

Pietari - Lapin ensimmäinen diakoni

Lapin seurakunta sai historiansa ensimmäisen diakonin, kun metropoliitta Panteleimon vihki opiskelija Olli Koskelan lisäävuoksi pohjoisen papiin. Juhlahetkeä vietettiin Rovaniemen Pyhän apostoli Andreksen kirkossa sunnuntaina 6.3. liturgian yhteydessä. Edellisen illan vigiliassa hänet vihittiin ipodiakoniksi. Näin uusi diakoni esittäytyy.

- Nimeni on Olli Koskela. Ipodiakoniksi vihkimisen yhteydessä minulle siunattiin samalla käyttöön kirkollinen nimeni Pietari. Olen 26-vuotias ja perheeseeni kuuluvat isä, äiti, sisko ja kissa Elmeri. Olen syntynyt Iisalmessa, asunut Kempeleessä mistä sittemmin siirryin Ouluun. Lukion ensimmäinen vuoden olin Tikkakosken ilmailulukiossa,

Valokuva: Juhana Siren

kaksi viimeisintä Kuusiluodon lukiossa Oulussa. Minut liitettiin ortodoksisen kirkkoon vuonna 2003 ja vihittiin lukijaksi Oulun katedraaliin vuonna 2004. Samaan aikaan aloitin opinnot Joensuun yliopistossa filosofian ylioppilaana, samalla opiskellen sivu laudatur tasoisena arvosanana ortodoksisesta teologiaa. Armeijakin on käyty.

Odotin vastausta monen vuoden ajan siihen; onko tarkoitukseni palvella Kristusta ja Kirkkoa vai suuntautua maallisempiin tehtäviin, kuten esim. filosofian alalle. Usean vuoden pohtimisen ja suunnan etsinnän jälkeen suuntasin kirkolliselle tielle yhä vahvemmin. Olen suorittanut opintojeni ohessa myös Valamon kansanopiston diakonin tutkinnon. Lopputuloksena tästä voidaan pitää elämän

suuntautumista diakonin tehtäviin.

Joensuusta olen siirtynyt Rovaniemelle hoitamaan uskonnonopettajan sijaisuutta. Toivon valmistuvani yhteiskuntatieteiden maisteriksi syksyllä 2010 ja tavoitteenani on suorittaa myös teologian maisterin tutkinto.

Haastattelun kokosi: Jukka Mäntymäki

Yhteys Lähi-idän, Pales-tiinan ja Syyrian alueiden varhaisimman kristillisyyden juuriin, luetun sanan keskeiseen asemaan niin puhelaulettuna eli resitoituna kuin kirkkolaulajien tulkitsemana hymnografi-ana oli pahoin hämartyntä matkalla alkulähteiltä runojen, loitsujen ja taikojen kultaiseen Karjalaan.

Tilalle oli tullut Vanhan testamentin kuvauksista meille jo lapsuutemme uskontotunneilta läheinen kuva, miten Tooraan eli Lakiin ja profeettoihin kiteytyntä Jumalan todellinen läsnäolo eli kuten juutalaiset sen mielsivät, poikkesi täysin Lähi-idän ei-juutalaisten uskontojen kulteissa. Niissä Jumalan todellisen läsnäolon ilmauksiksi olivat sanan sijaan muodostuneet jumalveistokset tai jumalina palvottujen hallitsijoitten kuvat. Toora sen sijaan kielsi ehdottomasti palvomasta jopa Liiton arkkia, vaikka sen päälle oli kuvattukin kaksi kerubihahmoa.

Ortodoksisen kirkon liturgisessa perinteessä sanalla on aina ollut hyvin keskeinen merkitys, kuten havaitsimme jo siitäkin, että kristikunnan varhaisimman ja keskeisimmän juhlan eli ristin ja ylösnousemuksen pääsiäisyön ns. duplikaattiliturgia sisältää yhä evankelista Johanneksen suurenmoisen alun: "Alussa oli Sana ja Sana oli Jumalan tykönä ja Sana oli Jumala (Joh. 1: 1-18). Aivan samoin myös Vanhan testamentin ensimmäisessä kirjassa, Genesisissä on valtava, dynaaminen alku: "Alussa Jumala loi taivaan ja maan" (1. Moos. 1:1). Bysanttilainen hymnografia on kristillisen sanakeskeisen luovan lyrisen ajattelun ja teologisen syvyyden ylittämätön aarrearkku ja sen ytimessä kautta kirkkovuoden on painote, miten niin Vanhan kuin Uuden liiton luovalla jumalallisella sanalla on yksi ja sama objekti eli ajattelun ja havaitsemisen kohde: Kristus. Vanhan testamentin Toorassa ja profeettojen ajattoman syvässä yhteiskunnallisessa oikeudenmukaisuuden ja eettisyyden eetoksessa Sana toimi Jumalana, Jumala ilmestyi läpi tuntemamme kirjoitetun historian Sanassaan. Betlehemin kallioluolassa pyhästä neitsyt Mariasta syntynyt "lapsukainen" onkin "Iankaikkinen Jumala", Sana on tullut lihaksi, ihmiseksi, "jälleenkorottaakseen syntiinlankeemuksessa turmeltuneen kuvamme".

Kristuksen syntymällä on saumaton yhteys kärsimysviikon ristin pääsiäisen tapahtumaan eli siihen, kun Kristus puhuu itsestään Elämän

Terapeuttinen sana ortodoksisen kirkon liturgisessa perinteessä

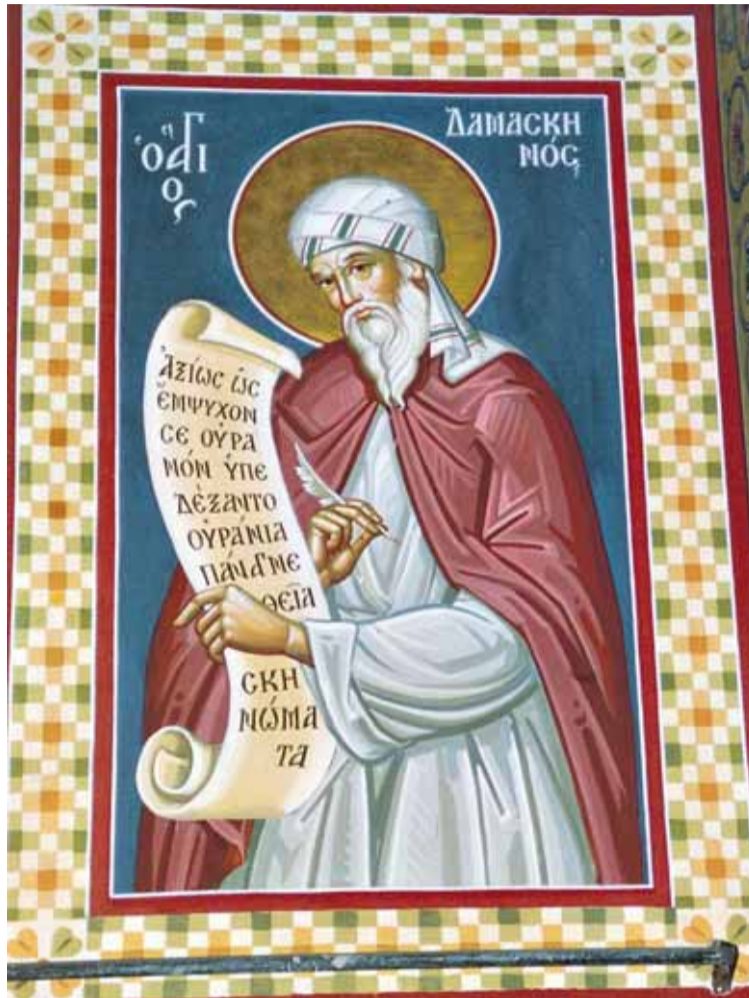
leipänä (vrt. Joh.6). Kirkon opetus on alusta lähtien ollut muotojen ja perinteitten sijaan elävää uskoa, filantropiaa, empatiaa, ihmisen kunnioittavaa rakastamista ja hänen elämän kohtaloiden myötälämistä. Viisaan lääkärievangelistan terapeuttisen sanan ymmärtämisen syvimpiä kuvauksia on hänen tallettamansa kertomus Jeesuksen ilmestymisestä kahdelle vaeltajalle, Luukkaalle ja Kleopaalle Emmauksen tiellä (Luuk.24:13-35). Siinä ylösnoussut Kristus keskustelee Tooran ja profeettojen messiaanista kohdista, mutta opetuslasten silmät avautuvat vasta silloin, kun "hän mursi leivän" (Luuk.24:31).

Nöyrän, rakastavan Jumalan läsnäolon syvin ihme avattiin ristin pääsiäisen katuvalla ryövärielle, joka ensimmäisen kerran elämässään kohtasi rakastavan, anteeksi antavan Sanan läsnäolon: hirvittävään häpeän ja pilkan läsnäoloon vastattiin anteeksiantavalla rakkauden läsnäololla. Jumalan Sana ei ollut vain abstrakti käsite vailla mitään inhimillistä syvyyttä. Kristuksen huuto: Jumalani, Jumalani, miksi minut hylkäsit, ei ollut, kuten suuri lääkäri Albert Schweitzer sen mielsi, pettyneen sankarin kuolinhuuto vaan maailman-kaikkeuden ja ihmisyyden syvimmän myötälämisen ja hylätyn ihmisen kauhun sanoinkuvaamattomaan syvyyteen ulottuvan rakkauden huuto: kenenkään ihmisen ei tarvitse enää koskaan kokea olevansa täysin yksin, kaikkien hylkäämä (Luuk.23:32-46; Matt.27:32-56).

Ihminen on osa yhteisöä

Vanhan testamentin Tooran ydin, Kymmenen käskyä, laintaulut, ei lähtenyt lain kirjaimen palvomisesta vaan sen eettisten ohjeitten noudattamisesta. Lain sanat oli annettu Siinain autiomaan olosuhteissa yhteisöllisesti noudatettaviksi. Autiomaan olosuhteet muistuttivat ihmisiä aina siitä miten ihminen ei yksin voi selvitä niissä karuissa olosuhteissa, vaan tarvitsee aina toista ihmistä. "Minä" tarvitsee aina "sinän".

Uuden testamentin kirjoitukset rakentuivat hyvin selkeästi Vanhan testamentin Tooran ja profeetatekstien ilmaisemalle persoonallisen Jumalan todelliselle läsnäololle. Uuden testamentin kaanonin vahvistuminen lähinnä 300-lu-

Pyhittäjä Johannes Damaskolainen (k. 780), merkittävin ortodoksinen hymnografi. Tessalonikalaisen kirkon fresko.

kujen suurten idän kirkon esipaimenten ja paikallisten Lähi-idän ja Afrikan alueella pidettyjen piispallisten synodien ansiosta merkitsi kirkon terapeuttisen sanan ymmärtämiseksi ja tulkittamiseksi äärimmäisen paljon. Viime vuosien aikana ilmestyneet, sensaatiohakuiset gnostilaispohjaiset evankeliumitekstit ja niiden modernit tekstitoimitukset ilmaisevat, miten nämä tekstit ensiksikin tunnettiin hyvin kirkon varhaiskaudella ja miten tietoisesti niistä sanouduttiin irti Uuden testamentin kaanonin muodostettaessa. Hyvin merkittävää oli tiedostaa gnostilaispohjaisten tekstien perusongelma: vaikka ne taitavasti ja usein kaunokirjallisen hienostuneesti esiintyivätkin apostolisilla nimikkeillä ja kirjoittajilla ne kielsivät johdonmukaisesti Jumalan ihmiseksi tulon eli niissä pidettiin täysin mahdottomana sitä, että Jumala voisi tulla osalliseksi tähän saastaiseen, langenneeseen maailmaan, materiaan. Samoin näissä gnostilaisissa teksteissä oli usein läsnä syvä naisen sukupuoleen liittyvä halveksunta.

Pyhien tekstien opetus huipentuu pääsiäisenä

Liturginen tutkimus on osoittanut, miten jo 100-200-luvuilla pyhien tekstien terapeuttinen opetus kulminoitui

lähinnä suuren viikon suuren torstain ja ristin pääsiäisen ja ristin pääsiäisen, suuren lauantain ja ylösnousemuspääsiäisen pelastushistoriallisiin kuvauksiin. 400- ja 500-luvuille tultaessa ovat jo muodostuneet nykyisin tuntemamme Suuren paaston ajan ja sitä edeltävien valmistusviikkojen syvän terapeuttiset liturgiset kokonaisuudet. Herran kasteen juhlan (6.1.) jälkeen katekumeenit eli kasteoppiilat hakeutuivat Lähi-idän terapeuttisten luostareitten yhteyteen. Tämän liturgisesti merkittävän kauden jälkiä tunnustamme paljonkin Lähi-idän, etenkin Syyrian ja Egyptin alueiden houkkaliikkeen, pylväskilvoittelijoiden, Filokaliain ja aivan erityisesti suuren paaston jumalanpalvelusten raamatullisten tekstien (mm. Ennenpyhitettyjen Lahjain liturgia) valinnoista. Etenkin Luukkaan meille tallettamat kuvaukset Sakkeuksesta, rikkaasta miehestä ja Lasaruksesta, Nainin lesken pojan kuolleista herättämisestä, Gerasan miehestä, Tuhlaajapojan paluusta olivat jerusalemiläisen jumalanpalvelusjärjestyksen keskeisiä terapeuttisia aiheita myös Herran kasteen juhlaa edeltävällä kaudella.

Jumalan parantava läsnäolo

Suomalaisessa kirkollises-

sa tietoisuudessa on hyvin vähäiselle tietämykselle jäänyt bysanttilaiskauden sairaalakirkkojärjestelmän merkitys. Kun vietämme vaikkapa Jumalansynnyttäjän suojeluksen juhlaa (1.10.) niin harvoin tiedostamme juhlan yhteyden kristittyjen ylläpitämään sairaalakirkkoon (Blakheran pyhäkkö Konstantinopolissa) ja miten terapeuttinen sisältö on kristillisen hymnografian hienoimpiin runoelmiin kuuluvassa Akatistoksessa Jumalansynnyttäjälle. Tämän hienon tekstin on suomentanut edesmennyt arkkipiispa Paavali jo 1930-luvulla.

Juuri bysanttilaisessa sairaalakirkkojärjestelmässä ilmeni kaikkein syvimmin Jumalan parantavan sanan läsnäolo psykosomaattisten vaikeuksien hoitamisessa. Moderni psykoterapia on avannut ymmärryksemme sille, miten heikko ja vajavainen vuorovaihtuksen väline puhuttu sana parhaimmillaankin voi olla. Ihmisen peruskieli on aina hänen ruumiinsa, kehonsa, solumuistinsa kieli. Tuon kielen maailma on läsnä jo kohdussaoloaikaamme, kun vastaanotamme äidin meille välittämät kokonaisvaltaiset tuntemukset. Solumuistiin kätkeytyvät myös perintötekijöiden meihin jättämät jäljet, pelot, kauhut. Niistä syvimmän ja järkyttävimmän alueen muodostavat häpeän kokemukset, jotka aina ovat paljon kokonaisvaltaisempia kuin syylisyyden tunteet, joita voimme käsitellä järjen keinoin. Häpeässä on kysymys koko olemustamme koskeva hirvittävä tunneällyn kokemus: olen arvoton, olen mitätön, saastainen kaiken ja kaikkien edessä. Syvän yksinäisyyden ja pettymyksen tunteen taustalla on biologisen äidin jättämä väsymyksen, uupumuksen ja inhon tunne synnyttämäänsä lasta kohtaan. Psykoterapia puhuu siitä, miten ihminen ei ole tullut odotusaikana eikä heti sen jälkeen, kun on syntynyt maailmaan, nähdyksi, rakastetuksi, hoivatuksi, suojelluksi.

Opetuspuheen merkitys

1600-luvulta lähtien skandinaavista hengellisyyttä sen reformoidussa tai vanhauskoisessa ritualistisessa ortodoksisessa kontekstissa on sävyttänyt kapean rationaalinen sanan mieltäminen. Varhaisen kristillisyyden terapeuttisen sanan ilmaukset saivat väistyä kovan, juridisen, vanhatestamentillisen sanan taakse. Riittää kun muistamme, miten terapeuttisen sanan keskeinen muoto eli pyhien tekstien eksegeettinen, selityso pillinen luonne muuttuu täysin. Homilia ei ole

enää turvallisessa, hoitavassa yhteisössä tapahtuvaa lämmitä ihmisen ja Jumalan välisen yhteyden tarkastelua vaan kiihkeää maallistuneitten, jumalattomien, epätoivoisten ihmisten kääntymistä, alistamista ehdottomaan puhujan välittämään sanan kuuliaisuuteen. Varhainen kristillisuus oli koko ihmistä hoitanut, ruokkinut ja äärimmäisen vaikeissa häpeän ja pahanolon tunteessa jopa öljyllä voitelemisella ihmistä auttanut yhteisö. Vaikka varhainen kirkko ei tuntenut nykyisen aivotutkimuksen kirkkaimpia oivalluksia se vanhojen korkeakulttuurien jälkeläisenä tiesi ihon olevan ihmismielen, aivojen uloin osa, jota koskettamalla vaikutettiin häpeä- ja pelkotilojen syvimpiin, alkeellisimpiin aivokerroksiin rauhoittavasti ja parantavasti. Mitä enemmän koskettamista, läheisyyttä ja läsnäoloa alettiin karsastaa, jopa inhota näissä arktisissa olosuhteissa, sitä enemmän vihaiset, armottomat, poissa-olevat Jumalan kasvot alkoivat hallita ihmismieliä. Historiallisten raamatullisten faktojen tai filologisten, kielitieteellisten tulkintojen täyttämät voimakkaat puheet eivät useinkaan kyenneet avaamaan sitä, mikä oli varhaisimman kristillisyyden terapeuttisen Jumalan sanan ymmärtämiselle ja kokemiselle olennaista: kirkkoisat halusivat aina nähdä ja kuunnella, mitä Raamatun tekstit Jumalan sanana halusivat sanoa. Mikä oli Jumalan tahto kulloisessakin historiallisessa elämän tilanteessa ja mitä hän tahtoi ihmisten tekevän, jotta he olisivat hänen todistajiaan maailmassa. Moderni teollis-teknisen kulttuurin

kasvattama ihminen kääntää varhaisimman kristillisyyden ydinsanomana eli eläväksitekevän Jumalan läsnäolon kaikilla elämän alueilla päällelleen puhuessaan ihmisen suurimpana kutsumuksena olevan Jumalan etsiminen, mikäli hänestä joitakin merkkejä olisi havaittavissa sotien, väkivallan, rasmin, orjuuden tai materialismin riivaamassa maailmassa.

Kun sanat eivät riitä

Bysanttilaisen hymnografian tekstit tuovat hyvin esille sanojen riittämättömyyden jumalallisen mysteerion syvimpien salaisuuksien ilmaisemisessa. Idän kirkon kasteliturgiassa pappi rukoilee juuri ennen kuin hän siunaa kasteveden pyhällä ristinmerkillä: "Suuri olet Sinä, Oi Herra, ja ihmeelliset ovat Sinun tekosi, eikä yksikään sana ole ihmeitiesi ylistämiseen riittävä...!". Ortodoksisen kristillisyyden terapeuttisen sanan liturgisessa kokemisessa ja vastaanottamisessa on aina lähtökohtana rukous, että Kristus Pyhän Henkensä voimalla "kirkastaisi meidän sydämissämme Jumalan tuntemisen puhtaan Valkeuden ja avaisi meidän ymmärryksemme silmät käsittelemään evankeliumin saarnoja...". Kautta kirkkovuoden jumalanpalvelusten raamatullisten sanojen ytimessä on rukous, ettei ihmistärakastava Jumala kääntäisi pois kasvotensa meistä rukoilijoista. Ehtoollisjumalanpalveluksen asetussanojen edellä piispa tai pappi rukoilee: "Näin esiintuomme Sinulle tämän sanallisen ja verettömän palveluksen sekä pyydämme, rukoilemme ja nöyrästi anomme: lähetä

Sinun Pyhä Henkesi alas meidän päällemme ja näiden esillä olevain Lahjain päälle...". Bysanttilaisen hymnografian jaloimpiin hahmoihin lukeutuvan pyhän Johannes Damascolaisen (k.780) hautauspalveluksen kanonissa laulamme: "Ihmisten on mahdoton nähdä Jumalaa, sillä Häntä kohti eivät enkeleinkään joukot rohkene katsetaan kohottaa...". Varhaisessa kristillisyydessä oli syvä kokemus Pyhän Jumalan olemuksen syvästä tavoittamattomuudesta ihmismielelle ja järjelle. Siksi inhimillistä puhetta ja sanaa ei mielletty järjen ilmaisun kirkkaimmaksi luomukseksi, eikä sanaa ja symbolia asetettu toistensa vastakohtiksi, siten että symboli tai myytti tarkoittivat jotain ei olevaa ja ei todellista, vaan nähtiin symbolin tai myytin ilmaisevan hyvinkin ainutlaatuisella tavalla jotakin ihmiskielelle tavoittamatonta Jumalan hyvien, parantavien energioitten läsnäolosta.

Sana ja eukaristia

Idän kirkossa terapeuttisen sanan läsnäolo on aina syvimältä jäsentynyt pyhän eukaristian tapahtumaan, kuten Kristus sen asettaessaan ilmaisi (Luuk.22:14-20; 1. Kor.11:26). Paikalliskirkkomme ortodoksien ja tietenkin kaikkien kristilliseen Jumalan sanaan keskittyvien kristittyjen tulisi nykyistä tietoisemmin arvostaa sitä esiyymmärrystä, joka sisältyy suurten Lähi-idän kristillisten opettajien, ennen muuta pyhän *Johannes Krysostomoksen* (k.407) tai pyhän *Gregorios Nysalaisen* (k.394) Vanhan ja Uuden testamentin eksegeettisiin selityksiin ja opetuspuheisiin.

Niissä esipaimenen, piispan johtamaan eukaristiseen kokoukseen koolle tulleet uskovat tiedostavat kokoontuneensa uhrialttarin läheisyyteen, he tiedostavat tulleen Jumalaa osallistukseensa pyhydestään. Kun Jumala ilmaisi profeetta Moosekselle nimekseen "Minä olen se mikä olen" (2 Moos.3:14), tämä sama keskeinen ajatus on läsnä myös pyhässä ikonissa, joka syvimältä on aina lihaksi tulleen Jumalan Sanan, Kristuksen, todistekuva (kreikk. Ho oon). Jumalan nimessä on kysymys aivan jostakin muusta kuin filosofisesta pohdinnasta, alkujärjen, viisauden olemassaolon hienostuneesta tavoittelusta. Kysymyksessä on koko olemassaolon aikaansaavasta, luovasta, dynaamisesta, huolehtivasta rakkaudesta. Hänen ainutlaatuiset kosmiset tekonsa, yhä rikkaampi ja syvempi tietämys maailmankaikkeuksien mittaamattomista ulottuvuuksista, käsittämättömän laajan kaikkeuden laajentumisesta ei muuta miksikään sitä jo varhaisten suurten kirkkoisien näkemystä, että hänen nimensä, Jumalan nimi ja Luova Sana säilyy hänen teoissaan, luomistyössään ja pienen Teluksen ihmiskunnan ja kaiken muun luodun todellisuuden pyhydessä ja ihmeellisyydessä. Mitä syvemmin ihmismieli oppii tuntemaan mikro- ja makrokosmosta tai maailmankaikkeuksia, sitä syvemmin hänen mielensä valtaa kosmisen kylmyyden ja puistatuksen sijaan jo psalminkirjoittajan suurenmoinen, pyhän hurmion täyttämä ylitys (Ps .104) .

Isä Pentti Hakkarainen

UT:n käsikirjoituksesta kiista

Uuden testamentin vanhin käsikirjoitus, Codex Sinaiticus, on Lontoossa sijaitsevan Brittiläisen museon omaisuutta. Näin kertoo The Art Newspaper -lehti, jonka mukaan Ison-Britannian ulkoministeriön arkistosta on löytynyt käsikirjoituksen omistuksen vahvistavat asiakirjat.

Egyptissä sijaitseva Pyhän Katariinan luostari on vaatinut Codex Sinaiticusta omistukseensa, koska käsikirjoitus löydettiin 1800-luvulla luostarin arkistosta. Käsikirjoitus vietiin luostarin mukaan laittomasti pois sen arkistosta.

Ison-Britannian ulkoministeriöstä löytyneiden dokumenttien mukaan Pyhän Katariinan luostarin johtaja igumeni Kallistratos lahjoitti Codex Sinaiticuksen vuonna 1869 Venäjän tsaarille *Aleksanteri II:lle*. Luostari antoi käsikirjoituksen tsaarille, koska tämä oli tehnyt luostarille rahalahjoituksen. *Iosif Stalin* myi vuonna 1933 käsikirjoituksen Isoon-Britanniaan 100 000 punnalla.

300-luvulla kirjoitettu Codex Sinaiticus on Codex Vaticanuksen ohella arvokkaimpia Uuden testamentin kreikan-kielisiä käsikirjoituksia.

Arkkipiispa *Leo* ja arkkipiispa *Jukka Paarma* vierailivat Pyhän Katariinan luostarissa huhtikuussa 2010.

Ortodoksinen teidotuskeskus

Ekumeeninen paastoseminaari

Ekumeeninen paastoseminaari kokoaa yhteen ortodoksisen, katolisen ja luterilaisen kirkon papit sekä kanttorit joka toinen vuosi. Tällä kertaa osallistujat kokoontuivat Oulun evankelis-luterilaisten seurakuntien omistamaan Rokuan leirikeskukseen 23.-25.2.2010. Teemana oli kaste. Keskellä metropoliitta Panteleimon ja piispa Teemu Sippo. Valokuva: J. Mäntymäki.

Ikuinen muisto

Kirkonisännöitsijä Sinikka Salolahti (1937-2009)

Kiuruveden pyhän Nikolaoksen kirkon rukoilijat muistavat pitkäaikaista kirkonisännöitsijää Sinikkaa rukouksilla ja suurella kiitollisuudella. Sinikka palveli kirkkoa ja meitä kaikkia kirkon rukoilijoita rakkautella ja sydämellisellä lämmöllä.

Noin kaksikymmentä vuotta hän hoiti palvelutehtävänsä Jumalaa ylistäen ja omat kärsimyksensä unohtaen. Vaikka hänellä oli monia pitkäaikaisia ja kivuliaita sairauksia, hän lähti usein suurissa tuskissa ristiään kantaen Herran temppeleihin kiittämään ja palvelemaan Kristusta Vapahtajaansa.

Jumalanäidin ja pyhien ihmisten voimakkaiden rukousten tähden Sinikka sai palata monet kerrat kuoleman rajalta hoitamaan kirkonisännöitsijän tehtäviä. Sairaanoitelu oli hänelle suuri pyhä tapahtuma, joka puhdisti ja siunasi hänet nousemaan sairausvuoteelta. Ja vuosittain hän osallistui tähän sakramenttiin suurella viikolla ennen pääsiäistä. Katumuksen sakramenttiin hän osallistui säännöllisesti ja Herran pyhä ehtoollinen oli hänelle jokaisessa liturgiassa ikuisen elämän leipä, jota ilman hän ei voinut olla. Ja kuolinvuoteellaan hän sai synninpäästön ja osallisuuden tähän taivaan valtakunnan hääateriaan. Hän siirtyi näkyvästä maailmasta Jumalan valtakuntaan pyhien sakramenttien elävöittämänä.

Sinikka eli uskonsa todeksi joka päivä. Hänellä oli valtavan suuri rakkaus Jumalaa ja lähimmäisiä kohtaan. Vaikka hänellä itsellä oli puutetta ja monenlaista kärsimystä

Sinikka salolahti 17.10.2009. Valokuva: Kiuruveden ortodoksinen seurakunta.

sairauksien ja muiden elämään liittyvien asioiden takia, hän uhrautui kirkon ja kanssaihmiesten puolesta. Lähes jokaisena päivänä hän kävi kirkossa katsomassa, että kaikki oli hyvin ja teki siellä pieniä tehtäviä. Vuosikausia hän myös siivosi kirkon ja seurakunnan muut tilat, mutta viime aikoina järjesteli paikkoja heikentyneiden voimiensa mukaan. Hän ei joinakin päivinä päässyt itse sängystä ylös ilman apua, mutta kuitenkin hän kohta käveli kirkkoon ja palveli. Hänen elämänsä voi verrata marttyyrien elämään. Hän oli kärsimyksiensä kautta osallinen Vapahtajansa Kristuksen kärsimyksiin.

Sinikka oli mestari myös leipomisessa. Kalakukko oli mahtava niin kooltaan kuin myös maultaan. Riisikokkoset, pullat tai vadelmapiirakka oli

monesti hänellä mukana meile viraston väelle ja eri kokousten jäsenille tai liturgian jälkeen kirkkokahvilla laulajille ja rukoilijoille. Monet erittäin hyvät suklaapäälysteiset täytökätkut hän teki Nikolaoksen juhlaan ja äitienpäiville.

Sinikka oli kirkon kaunistaja, joiden puolesta kirkko ruokoilee jatkuvasti. Hän koristeli kirkon usein kauniilla kedon kukilla, jotka hän oli tulo-matkalla pominut tai keräsi kukkia kirkon isosta puistosta. Hän puki pienet ponomarit stikareihin ja ohjasi heitä ja pieniä tyttöjä saatoissa. Tai kun alttariapulaisia ei ollut, niin Sinikalle tärkeä pyhä tehtävä oli kantaa suuressa saatossa kynttilää ja suitsutusastiaa. Hän lauloi kirkkokourossa ja hoiti samalla tuohusten myynnin tarvittaessa. Hän kerkesi palvella suurella

innolla kirkossa jokapaikassa. Hän teki monenlaista hyvää, koska hän rakasti. Hän rakasti Jumalaa yli kaiken ja osoitti sen rakkauden palvelemalla kirkkoaan, pappia ja kaikkia meitä kanssaihmiisiä pyyteettömästi itsensä unohtaen.

Pääsiäinen oli Sinikalle odotettu suuri tapahtuma, johon hän valmistautui monissa paastoliturgioissa ja muissa jumalanpalveluksissa. Vielä viime vuonna suurena lauantaina hän keitti ja värjäsi punaiseksi toistasataa kananmunaa pääsiäisyöpalvelusta varten. Ja pääsiäisviikolla hän vielä valmisti useita kymmeniä punaisia pääsiäismunia koululaisten pääsiäispalvelukseen kirkkaaksi keskiviikoksi. Vuosikymmenien ajan Sinikka otti suurella lämmöllä ja rakkautella kirkkoon vastaan kaikki lapset, jotka tulivat Kiu-

ruvedelle pitkistä matkoista ympäri seurakunnan. Hän oli rakastettu äitihahmo monille muille kohtaamilleen lapsille kirkossa jumalanpalveluksissa ja muissa tilanteissa.

Sinikka kasvatti kolme tyttäntään ja lastensa lapset kirkon yhteyteen. Hänen elämänsä nuorena äitinä liittyi suuri murhe oman pienen pojan kuoleman johdosta. Monenlaisen luopumisen kautta hän kasvoi suureksi ihmiseksi.

Sinikka sai ahkerana kirkon palvelijana arkkipiispa *Leolta* pyhän Karitsan ritarikunnan ensimmäisen luokan mitalin ja myöhemmin myös ansioitu-neille kirkon äideille myönnettävän ritarimerkin.

Sinikka on meille kaikille hyvä esimerkki, miten myös kaikkien meidän pitäisi palvella Jumalaa uhrautuvasti suurella rakkautella. Hän jakoi omastaan, vähäisistä eläkeläisen varoistaan, omasta ajastaan ja sairauksien vähentämistä voimistaan, vaikka kärsimykset ja kivut olivat jokapäiväisiä. Kärsimyksiensä kautta hän on nyt osallinen taivaan valtakunnasta Kristuksen pyhien joukossa. Hän ruokoilee meidän kanssamme ja meidän puolestamme siellä, missä ei ole kipua, ei surua eikä huokauksia, vaan on loppumaton elämä.

Kirkonisännöitsijä Lahja Sinikka Salolahti os. Jeskanen, s. 12.4.1937, siirtyi palvelemaan taivaan valtakunnan temppeleihin 4.11.2009.

Sinikkaa kiitollisuudella muistaen,

Isä Antero Petsalo

Freskomaalari Alkiviadis Kepolas (1957-2009)

Kyproksen saaren merkittävimpiin bysanttilaisen freskotaiteen luoviin toteuttajiin kuulunut taiteilijaprofessori *Alkiviadis Kepolas* syntyi heinäkuussa 1957 Athienoun kaupungissa Larnakan alueella. Ikonimaalari *Petros Sasakin* tavoin nöyrän, hienostuneen taiteilijan esikuvana oli kreikkalaisen ikoni- ja freskomaalausperinteen juurille palauttajan, ikonimaalari *Fotios Kontogloun* oppilas, Pyhän Stavrovounin luostarin pappismunkki *Kallinikos*. Alkiviadis Kepolas oli hänen lahjakkain oppilaansa. Kreikassa hänen opettajinaan olivat myös merkittävät ikonimaalarit *Nikolaos Vranos* ja *Georgios Kapsidas*.

Alkiviadis Kepolas työskenteli veljensä, mosaiikkitaiteilija *Georgios Kepolaksen* kanssa vuonna 1980 perustetussa taideateljéessa Nikosiassa. Heidän järjestämiään taidenäyttelyitä oli runsaasti niin Kyproksella kuin myös ulkomailla. Veljekset julkaisivat myös taidekirjallisuutta. Vuonna 1997 he perustivat kotikaupunkiinsa Athienoun kotiseutumuseon.

Taiteilijaprofessori Alkiviadis Kepolaksen kirkollisia seinämaalauksia on lukuisissa Kyproksen saaren ortodoksi-pyhäköissä, Larnakan alueella, Nikosiassa, Trodos-vuoriston kylissä, Famagustassa, Limassolissa, Pafoksessa ja Kreikan

Athos-vuorella. Hänen töitään on myös Libanonissa, Italiassa, Yhdysvalloissa, Virossa ja Suomessa.

Ikonimaalari *Petros Sasakin* menehtyminen 1999 vaikeaan sairauteen näytti katkaisevan Kajaanin Kristuksen kirkastumisen kirkon al-secco-freskojen maalauttamisen kirkkosalin puolelle. Emeritus-arkkipiispa *Johannes* johtamalla matkalla seuraavana vuonna Kyproksen arkkipiispan kanslia esitteli Kajaanin seurakunnalle kolme taiteilijaa. Heistä valittiin *Petros Sasakin* työn jatkajaksi ikonimaalari *Alkiviadis Kepolas*. Vaativa, valtaisa työurakka alkoi vuonna 2001 ja jatkui

kesäisin vuoteen 2005. Hän loi näinä vuosina muutaman assistenttinsa avustuksella erään pohjoismaiden hienoimmista vanhaan bysanttilaiseen kuvaperinteeseen rakentuneista toteutuksista. Taiteilijaprofessori *Alkiviadis Kepolaksen* henkinen suuruus ja lahjakkuus ilmenivät siinä kuvallisessa hengessä, jolla hän jatkoi ikonimaalari *Petros Sasakin* näkyä. Pohjoismaiseen kirkolliseen kulttuurin luotiin Kajaanin Kristuksen kirkastumisen kirkon freskoissa sellaista, joka kunnioitti Bysantin terapeutisen taidenäyn hienostunutta Jumala pyhyiden ja kauneuden ilmaisu.

Taiteilijaprofessori Alki-

viadis Kepolaksen elämän langan katkaisi joulukuun 12. päivänä 2009 järkyttävä kodin sähkölaitteissa ilmennyt vika. *Alkiviadis Kepolas* saatettiin hänelle rakkaan Athienoun kaupungin hautausmaan lepoon 14.12. 2009. Hänen kättensä jälki ja syvä hengellisyytensä elää ajattomana kaikissa niissä hänen maalauksissaan ortodoksinen kirkon pyhäköissä, joitten kuvat kertovat bysanttilaisen taiteen uudelleentulosta.

Saata, Herra, lepoon autuaalliseen kuolonuneen nukkuneen palvelijasi sielu.

Isä Pentti Hakkarainen

Пасха

Наступает Пасха Господня, праздник праздников. После длительного поста мы соберемся в своих храмах в ночь на воскресенье 4 апреля, чтобы праздновать Христово Воскресение. В этом году мы особенно радуемся тому, что можем отмечать Пасху вместе с православными, которые живут по старому календарному стилю. По всему православному миру – да, в самом деле, по всему христианскому миру – Пасха Господня празднуется именно в эту ночь. Для нас в Финляндии совместное празднование Пасхи очень важно. Искренно делить пасхальную радость с нашими инославными родственниками, друзьями и соседями – это наша приятная экуменическая традиция.

Богослужения Страстной Седмицы и самой Пасхи славятся интенсивностью

своего богословского содержания и своей красотой. Стоит ходить на все эти службы. В Великий Четверг вечером весь приход стоит перед крестом и читает евангельские рассказы о страдании и смерти Христа. В пятницу во второй половине дня совершаются два незабываемые богослужения. В конце первого из алтаря выносятся икона умершего Христа, плащаница, и ставится в центре храма. В ту же пятницу вечером поются Похвалы над умершим и погребенным Спасителем и совершается крестный ход с плащаницей вокруг храма. Поздним вечером в субботу служба начинается с полунощницы. Потом все идет со свечами крестным ходом вокруг церкви и перед главными дверями храма начинается пасхальная радостная Утренняя. Сразу после Утреня следует Божественная

Литургия. В Финляндии наша православная церковь стала известной как Церковь Пасхальной Радости. Храмы наполняются толпами, православные пасхальные службы даже транслируют по финскому телевидению. Но нам нельзя забывать, что спасительное страдание Христа и Его смерть на Кресте неотделимы от Его Воскресения. Победа над смертью и радость нашего спасения присутствуют на видном месте на всех службах Страстной Седмицы. Даже тропарь Пасхи свидетельствует о той главной роли, которую играет смерть Христа на кресте: «Христос воскрес из мертвых, СМЕРТИЮ СМЕРТЬ ПОПРАВ». В пасхальной ночи в самой великой радости совершается божественная литургия св. Иоанна Златоустаго. Святой апостол Павел в

своем первом письме к коринфянам пишет о преломлении хлеба, то есть о Литургии: «всякий раз, когда вы едите Хлеб Сей и пьете Чашу Сию, Смерть Господню возвещаете». Поэтому даже во время пасхальной Литургии священник повторяет слова Христа над хлебом и чашей: «Приимите, ядите, сие есть Тело Мое, еже за вы ломимое», и «Пийте от нея вси, сия есть Кровь Моя новаго завета, яже за вы и за многи изливаемая». Ломимое тело и изливаемая кровь – вот смерть Христа. И на празднике Его воскресения, на самой Пасхи, мы возвещаем смерть Христа на Кресте. Пасха является праздником и смерти, и воскресения Господа нашего Иисуса Христа.

священник Алексей Шеберг

Kristõs kaggõõi ja mmjest Tuõõi kaggõõi!

Tät lij tõt peei v koon Šurr tuejii vie sslõõššad da rämmšek ed täbbe Lee p joottam jonnpää zzttem ääi j di strääznaineä ttel da puä ttäm ee jipeei vprääznka. Ee jipeei vprääznek lij prääznki prääznek. Inn sluu jbast ko ceerkvest lij siõmmna „uõvâam papp pohtt „uõv tuõvâs alttrest meerlaid de altteed läullad »Tuu pääjaskaggõõttmuu; ad Kristõs Spasite l...« vä ep pirr ceerkav. Tät sätt mie rkkäi nuu t ko anjjeel li jje ju n to bben di miirhpu htineezan mõnne da kii rte pohssäd Kristõõz rää pp leäša vue mmše, što äudd leäi kuâras de ko „aanglep ceerkva kää tt lij kuâras da puuk „uõv puõlle tõt mie rkkai Kristõõz kuâras ääu d. Ceerkvest lääulai laulla vuõssmõõz irmoos: » Pääjaskaggõõttmuu; pei v! Oummu „uõvvõõt-täd! Ää n lij ee jipeei v, Šuur Ee jipeei v! Tõ l Kristõs mij Booze säätti jää mmest jie llmä da jännmest mi jiid äälme, kook vuäittläul mij laullâp.« » Jie lläd ni kii pe ccel reä kkaad, tõ l pro sttjumuš lij ääudest kaggõõttäm. Jeä lled ni kii põõlläd jää mmem, tõ l Spasitee l jäämm mõš lij mi jiid jää mmest ka jjaam.« Ee jipeei vprääznek lij mij siõl pääjaskaggõõttmuš. Pääjaskaggõõttmuu; pei vv. Prääzkjâkap „uõ vves rämmpää zz, da äskkällap kuei mkuei mmen. Vii llj, ceälkkap vä jjeejeenše: Pro sttjâkap puk Kristõõz pääjaskaggõõttäm diõtt, da nääi d „uõrvvjâkap: Kristõs kaggõõi ja mmjest jää mee l jää mmem vuei ti da ääu din äärjid jie llem uu vdi. Ee jipeei vprääznek neä ttel lij rämmša; leša huenn lij što te l „uu t ooccanj sluu; bait sluu; jâp. Prääznek äi jje pe st nelljläpeei v Vo zzenja prääzneck rajjo.

Erkki Lumisalmi

Oulun ortodoksinen hiippakunta 30 vuotta

Oulun ortodoksisen hiippakunnan perustamisesta tuli kuluneeksi 30 vuotta 1.1.2010. Kuva ensimmäisiltä hiippakuntapäiviltä joulukuussa 1980. Valokuva: Oulun ortodoksisen hiippakunnan arkisto.

Piispa Teemu Sippo vieraili Oulussa

Helsingin katolisen hiippakunnan piispa Teemu Sippo vieraili Oulun hiippakuntakeskuksessa metropoliitta Panteleimonin vieraana 25.2.2010. Mukana oli myös Oulun katolisen Nasaretin pyhän perheen seurakunnan kappalainen Krystian Kalinowski. Valokuva: Jukka Mäntymäki.

Seurakuntakalenteri helmi-, maaliskuu- ja huhtikuussa 2010

OULUN SEURAKUNTA

Oulun ortodoksinen seurakunta, Torikatu 74, 90120 Oulu, p. 044 511 5741, sähköposti: oulu@ort.fi.

Kirkkoherranvirasto on avoinna arkisin klo 9 – 12, p. 044 511 5741

Kirkkoherra Bogdan Grosu, p. 044 511 5742
Kanttori Laura Aho, p. 044 511 5743
Nuoriso- ja diakoniatyöntekijä Petri Aho, p. 044 511 5744
Katedraalin isännöitsijä Kari Vasko, p. 044 511 5745
2. pappi isä Kuisma Suopela, Tervola, p. 0400 393 091
2. kanttori Helena Matsi, Kemi, p. 044 511 5748

OULU

Pyhän Kolminaisuuden katedraali

Torikatu 74
Isännöitsijä Kari Vasko
p. 044 511 5745

La 27.3. klo 10 Liturgia, Lasaruksen lauantai
La 27.3. klo 18 Vigilia
Su 28.3. klo 10 Liturgia, palmusunnuntai
Ma 29.3. klo 18 Paastoliturgia
Ke 31.3. klo 18 Yleinen sairaanvoitelu
To 1.4. klo 18 Suuren torstain ehtoopalvelus ja liturgia
Pe 2.4. klo 10 Suuren perjantain aamupalvelus, 12 kärsimysevankeliumia
Pe 2.4. klo 13 Suuren perjantain ehtoopalvelus
Pe 2.4. klo 18 Suuren lauantain aamupalvelus
La 3.4. klo 10 Suuren lauantain ehtoopalvelus ja liturgia
La 3.4. klo 23.30 Puolilyöpalvelus
La 4.4. klo 24 Ristisaatto ja aamupalvelus
Su 4.4. klo 1 Liturgia, Herran pääsiäinen
Su 4.4. klo 16 Suuri ehtoopalvelus
Ma 5.4. klo 10 Liturgia, lasten pääsiäinen
Ke 7.4. klo 10 Liturgia
La 10.4. klo 18 Vigilia
Su 11.4. klo 10 Liturgia
Ke 14.4. klo 18 Ehtoopalvelus ja Jeesuksen rukous
La 17.4. klo 18 Vigilia
Su 18.4. klo 10 Liturgia

Ke 21.4. klo 18 Ehtoopalvelus ja Jeesuksen rukous
La 24.4. klo 18 Vigilia
Su 25.4. klo 10 Liturgia
Ke 28.4. klo 18 Ehtoopalvelus ja Jeesuksen rukous
La 1.5. klo 18 Vigilia
Su 2.5. klo 10 Liturgia
Ke 5.5. klo 18 Ehtoopalvelus ja Jeesuksen rukous
La 8.5. klo 18 Vigilia
Su 9.5. klo 10 Liturgia
Ke 12.5. klo 9 Liturgia, pääsiäiskauden päätös
La 15.5. klo 18 Vigilia ja Jeesuksen rukous
Su 16.5. klo 10 Liturgia
Ke 19.5. klo 18 Ehtoopalvelus ja Jeesuksen rukous
La 22.5. klo 18 Vigilia
Su 23.5. klo 9.30 Vedenpyhitys ja liturgia, Pyhän Kolminaisuuden päivä
Ma 24.5. klo 9 Liturgia, Pyhän Hengen päivä

MUHOS

Kristuksen kirkastumisen rukoushuone
Kärpantie 1
Isännöitsijä Seija Pirttikoski
p. 040 758 5463

Ti 30.3. klo 18 Paastoliturgia
La 17.4. klo 10 Liturgia
Ke 12.5. klo 18 Vigilia
To 13.5. klo 10 Liturgia, Kristuksen taivaaseen astuminen
La 29.5. klo 17 Ehtoopalvelus, perheleiri
Su 30.5. klo 9 Liturgia, perheleiri

VIHANTI

Jumalanäidin suojeluksen rukoushuone
Vanha Ouluntie 26
Isännöitsijä Heikki Hilakivi
p. 050 603 94

La 27.3. klo 10 Liturgia, Lasaruksen lauantai
Su 11.4. klo 10 Liturgia
To 13.5. klo 10 Liturgia, Kristuksen taivaaseen astuminen

RAAHE

Jumalanäidin temppeliin käymisen rukoushuone
Brahenkatu 2
Isännöitsijä Lea Kuusirati
p. (08)223 8316

La 27.3. klo 10 Liturgia, Lasaruksen lauantai
Su 25.4. klo 10 Liturgia
Su 30.5. klo 9 Liturgia

KEMI

Johannes Kastajan kirkko
Lehtokatu 31
Isännöitsijä Martti Takalo
p. 040 548 6052

To 1.4. klo 18 Liturgia, ehtoollisen asettamisen muisto
Pe 2.4. klo 13 Suuren perjantain ehtoopalvelus
Ke 7.4. klo 18 Ehtoopalvelus
La 10.4. klo 18 Vigilia
Su 11.4. klo 10 Liturgia
Ke 21.4. klo 18 Ehtoopalvelus
Ke 5.5. klo 18 Ehtoopalvelus
La 8.5. klo 18 Ehtoopalvelus
Su 9.5. klo 10 Liturgia ja äitienpäiväjuhla
Ke 19.5. klo 18 Ehtoopalvelus
Ma 24.5. klo 10 Liturgia, Pyhän Hengen päivä

TORNIO

Apostolien Pietarin ja Paavalin kirkko
Lukiokatu 1
Isännöitsijä Antero Hyytiäinen
p. (016)443 044

Pe 2.4. klo 10 Aamupalvelus, 12 kärsimysevankeliumia
Ma 5.4. klo 10 Liturgia, 2. pääsiäispäivä
Ke 14.4. klo 18 Ehtoopalvelus
La 24.4. klo 18 Vigilia
Su 25.4. klo 10 Liturgia
Ke 28.4. klo 18 Ehtoopalvelus
La 15.5. klo 18 Ehtoopalvelus
Su 16.5. klo 10 Liturgia

HAUKIPUTAAN MARTINNIEMI

Pietarin ja Paavalin sekä Arseni Konevitsalaisen rukoushuone
Martinniementie 206
Isännöitsijä Timo Arhipainen
p. 040 413 3054

La 3.4. klo 10 Ehtoopalvelus ja liturgia, suuri lauantai
La 17.4. klo 18 Vigilia
Su 18.4. klo 10 Liturgia
Ke 12.5. klo 18 Ehtoopalvelus
To 13.5. klo 10 Liturgia, Herran taivaaseen astuminen

TERVOLAN VAREJOKI

Pyhittäjä Trifon Petsamolaisen rukoushuone
Tsasounantie 34
Isännöitsijä Anja Suopela
p. (016)437 492

Pe 2.4. klo 18 Suuren lauantain aamupalvelus

La 3.4. klo 23.30 Puolilyöpalvelus
La 3.4. klo 24 Ristisaatto ja aamupalvelus
Su 4.4. klo 01.00 Liturgia, Herran pääsiäinen
Su 2.5. klo 10 Liturgia
La 29.5. klo 18 Vigilia
Su 30.5. klo 10 Liturgia

Niin monta kuin teitä on Kristukseen kastettu

Miro Eelis Koskela, Tornio

Herra vihi heidät kunnialla ja jaloudella

Tuomo Juhani Järvenpää ja Saira Eila Kilpelänaho, Oulu
Mikhael Karpanen ja Snezhana Pluzhnikova, Utajärvi

Ikuinen muisto

Viktor Halmeentaus 84 v. Siikalatva
Eila Elina Koivumaa 65 v. Muhos
Leevi Miinalainen 70v. Oulu
Rauha Seppä 84 v. Muhos
Eelis Välinoro 77 v. Oulu

Tervetuloa seurakuntaan

Vuokko Anita Autio, Oulu
Raija Annikki Heikkinen, Oulu
Irina Juntunen, Oulu
Irma Tuulikki ja Pekka Ismo Larinen, Oulu
Maria Nyholm, Oulu
Kari Tapio Runtti, Muhos
Timo Erkki Aleksander Salonen, Utajärvi
Janne Kirka Tapani Schutskoff, Oulu
Markku Olavi Suominen, Kuusamo
Salme Lyyli Ylivaara, Oulu
Natalia ja Vladislav Yushchuk, Oulu

Kemin lastenkerho
Kemin seurakuntasali, Lehtokatu 31

Ke 7.4. klo 16.30
Ke 21.4. klo 16.30
Ke 5.5. klo 16.30
Ke 19.5. klo 16.30

Miestenpiiri

Ma 26.4. klo 18 Tornion ortodoksisessa kirkossa, Lukiokatu 1
Ma 24.5. klo 18 kevätkauden päätös

KAJAANIN SEURAKUNTA

Kirkkoherranvirasto on avoinna ti, to ja pe klo 9-12 ja 13-15 puh. (08) 633 030
Virkatodistusten tilaukset puh. (08) 311 5741 tai sähköpostilla oulu@ort.fi . Vuoden 2010 aikana jäsenrekisteri siirtyy Suomen ortodoksisen kirkon keskusrekisterin hoidettavaksi.
Ajantasaisia uutisia, tapahtumia ja ilmoituksia voi seurata seurakunnan kotisivuilla osoitteessa www.ort.fi/kajaani

Kirkkoherra Pentti Hakkarainen p. (08) 633 0310, (08) 627 619 (koti)
Rovasti Kauko Ivanoff p. 0400 275 111
Kanttori Hannakaisa Mönntinen p. 040 574 5237

Kirkkoherranvirasto on avoinna ti, to ja pe klo 9-12 ja 13-15 puh. (08) 633 030
Virkatodistusten tilaukset puh. 044 511 5741 tai sähköpostilla oulu@ort.fi

Vuoden 2010 aikana jäsenrekisteri siirtyy Suomen ortodoksisen kirkon keskusrekisterin hoidettavaksi.
Ajantasaisia uutisia, tapahtumia ja ilmoituksia voi seurata seurakunnan kotisivuilla osoitteessa www.ort.fi/kajaani

Kirkkoherra Pentti Hakkarainen, p. (08) 633 0310, (08) 627 619 (koti)
Rovasti Kauko Ivanoff, p. 0400 275 111
Kanttori Hannakaisa Mönntinen, p. 040 574 5237

KAJAANI

Kristuksen kirkastumisen kirkko
Kirkkokatu 17
Isännöitsijä Markku Mustonen
p. 050 384 7222

La 27.3. klo 9 Lasaruksen lauantain liturgia
La 27.3. klo 18 Herran Jerusalemiin ratsastusjuhlan vigilia
Su 27.3. klo 10 Liturgia
Ke 31.3. klo 10 Paastoliturgia, metropoliitta Panteleimon
To 1.4. klo 18 Suuri ehtoopalvelus ja liturgia, ehtoollisen asettamisen muisto
Pe 2.4. klo 10 Ristin pääsiäisen aamupalvelus
Pe 2.4. klo 13 Ristin pääsiäi-

Seurakuntakalenteri helmi-, maaliskuu- ja huhtikuussa 2010

sen suuri ehtoopalvelus
Pe 2.4. klo 18 Suuren lauantain aamupalvelus
La 3.4. klo 10 Ylösnousemus-pääsiäisen ehtoopalvelus ja liturgia
La 3.4. klo 23.30 Ylösnousemus-pääsiäisen puoliyönpalvelus, aamupalvelus ja liturgia
La 17.4. klo 18 Mirhantuojien ja vanhurskaan Joosefin sunnuntain vigilia
Su 18.4. klo 10 Liturgia
La 24.4. klo 18 Halvaantuneen sunnuntain vigilia
Su 25.4. klo 10 Liturgia
Su 9.5. klo 10 Liturgia
Ke 12.5. klo 7 Rukouspalvelus matkalle lähtevien puolesta
La 22.5. klo 18 Pyhän Kolminaisuuden päivän vigilia
Su 23.5. klo 10 Liturgia

SOTKAMO

Jumalansynnyttäjän suoje-luksen kirkko
Rauhantie 13
Isännöitsijä Vappu Korhonen
p. (08) 666 1811

Ke 31.3. klo 18 Paastoliturgia
La 10.4. klo 18 Tuomaan sunnuntain vigilia
Su 11.4. klo 10 Liturgia
Su 16.5. klo 10 Liturgia

KUHMO

Karjalan valistajien kirkko
Koulukatu 47
Isännöitsijä Martti Palviainen
p. 040 726 6352

Su 28.3. klo 10 Liturgia
Ma 5.4. klo 10 Liturgia
Su 25.4. klo 10 Liturgia
Su 2.5. klo 10 Liturgia
Ke 24.5. klo 18 Suuri ehtoopalvelus
To 25.5. klo 9 Liturgia
Su 16.5. klo 10 Liturgia
La 22.5. klo 18 Suuri ehtoopalvelus
Su 23.5. klo 10 Liturgia
La 29.5. klo 18 Ehtoopalvelus
Su 30.5. klo 10 Liturgia

PALTAMO

Jumalänäidin kuolonu-neen nukkumisen rukoushuone
Talonpojantie 3
Isännöitsijä Liisa Mähönen
p. (08)871452

Ei palveluksia huhti-touku-kuussa

SUOMUSSALMI

Pyhän ristin rukoushuone
Keskuskatu 1
Isännöitsijä Matti Vainio

p. 050 462 2129

To 1.4. klo 18 Basileios Suuren liturgia
Su 11.4. klo 10 Liturgia
La 8.5. klo 18 Ehtoopalvelus
Su 9.5. klo 10 Liturgia
Ma 24.5. klo 10 Liturgia

KUIVAJÄRVI

Pyhän Nikolaoksen rukoushuone
Kuivajärventie 196
Isännöitsijä Jyrki Huovinen
p. 0400 284711

Su 18.4. klo 10 Liturgia

Kristukseen kastetut

Valtteri Nilosaari, Sotkamo
Artturi Julius Hirvonsalo,
Kajaani

Herra, vihi heidät kunnialla ja jaloudella

Anna Maria Kontio ja Tero Lasse Juhani Jääskeläinen,
Kajaani
Juhani Mikael Tsutsunen ja Mervi Hannele Oikarinen,
Kajaani

Ikuinen muisto

Tyynne Puuronen, 81 v.
Nikolaos Simou, 47 v.

Lasten kerhot

Kajaanin lastenkerho kerho-huoneella os. Väinämöisenkatu 29
Ohjaaja Tarja Hukkanen p. 0500 773 094

Sotkamon lasten- ja nuortenkerho Sotkamon ev lut seurakuntatalon takahuoneessa os. Kainuuntie 39 Ohjaaja Andra Aldea-Partanen p. 0400 574 198
Kokoontumisista ilmoitetaan paikallislehdissä

Kristinoppileirit 2010

Iltakoulu Kajaanissa 18.-23.5.
Leiri Kuivajärvellä 5.-11.7.
Molempiin ilmoittautumiset p. 633 030 tai kajaani@ort.fi

Kassia naisten piiri ja tiistaiseurat

Kokoontumisista ilmoitetaan paikallislehdissä

KIURUVEDEN SEURAKUNTA

Kiuruveden ortodoksinen seurakunta, Niemistenkatu 6, 74700 Kiuruvesi
p./fax (017) 752 278, e-mail: kiuruvesi@ort.fi . Virasto avoinna ke klo 11 - 13.
Virkatodistukset tulee tilata Oulun ortodoksisesta seurakunnasta ma - pe klo 9-12
p. 044 511 5741, e-mail: oulu@ort.fi

Seurakunnan kotisivut löytyvät osoitteesta www.ort.fi/fi/kirkko_palvelee/srk/kiuruvesi

Kirkkoherra Antero Petsalo, Luhtapolku 3, 74700 Kiuruvesi
Gsm 050 527 1026, e-mail: antero.petsalo@ort.fi

KIURUVESI

Pyhän Nikolaoksen kirkko Niemistenkatu 6

Ke 17.3. klo 17.30 Katumuksen sakramentti
Ke 17.3. klo 18 Ennen pyhitettyjen lahjain liturgia
To 25.3. klo 9 Liturgia, Jumalansynnyttäjän ilmestys
La 27.3. klo 18 Vigilia ja virpovitojen siunaus, metropolilta Panteleimon
Su 28.3. klo 10 Liturgia, Herran ratsastus Jerusalemiin, metropoliitta panteleimon
Ke 31.3. klo 16.30 Katumuksen sakramentti
Ke 31.3. klo 17 Yleinen sairaanhoitelukon sakramentti ja ennen pyhitettyjen lahjain liturgia
To 1.4. klo 18 Suuren tors-tain ehtoopalvelus ja liturgia, ehtoollisen asettamisen muisto
Pe 2.4. klo 15 Suuren perjantain ehtoopalvelus, hautauskuva kannetaan keskelle kirkkoa, Kristuksen ristiltä oton muisto
Pe 2.4. klo 18 Aamupalvelus, Kristuksen hautauspalvelus
La 3.4. klo 23.30 Puoliyönpalvelus, aamupalvelus ja liturgia, pääsiäisyö
Ke 7.4. klo 9 Aamupalvelus ja liturgia
La 17.4. klo 18 Vigilia
Su 9.5. klo 10 Liturgia ja rukouspalvelus, äitienpäivä, kirkkokahvit, metropoliitta Panteleimon
Ke 12.5. klo 18 Vigilia
To 13.5. klo 10 Liturgia, Herran taivaaseen astuminen
La 22.5. klo 18 Vigilia
Su 23.5. klo 10 Liturgia, Pyhän Kolminaisuuden päivä

Muut tilaisuudet

To 18.3. klo 17 Kansalaisopiston ikonipiiri
Ti 23.3. klo 17.30 Tiistaiseura srk-salissa. Virpovitojen tekoa. Tervetuloa!
To 25.3. klo 17 Kansalaisopiston ikonipiiri
Ke 7.4. klo 18 Körttien ja ortodoksien pääsiäisajan seurat Matti ja Liisa Huuskosen kodissa Järventauksentie 150, Kalliokylä
Ti 13.4. klo 17.30 Tiistaiseura srk-salissa. Tervetuloa!
Ti 4.5. klo 17.30 Tiistaiseura srk-salissa. Tervetuloa!
Ti 18.5. klo 17.30 Tiistaiseura srk-salissa. Tervetuloa!

KARVOSKYLÄ

Kristuksen kirkastumisen kirkko

Jokikyläntie 7
Isännöitsijä Jarmo Pylkkönen
P. 040 5706 936

Ke 24.3. klo 16 Katumuksen sakramentti
Ke 24.3. klo 17 Yleinen sairaanhoitelukon sakramentti
Ke 24.3. klo 18 Ennen pyhitettyjen lahjain liturgia
Pe 2.4. klo 10 Suuren perjantain aamupalvelus, 12 kärsimyssevankeliumia
Ma 5.4. klo 10 Aamupalvelus ja liturgia, 2. pääsiäispäivä
La 24.4. klo 18 Ehtoopalvelus
Su 2.5. klo 10 Liturgia
La 22.5. klo 10 Liturgia, vainajien muistelupäivä ja samovaarikerho

Muut tilaisuudet

Ti 16.3. klo 18 Kalajokilaakson tiistaiseura Karvoskylän kirkossa
La 20.3. klo 15 Samovaarikerho Karvoskylän kirkossa, teemana akatistos
Ti 20.4. klo 18 Kalajokilaakson tiistaiseura Karvoskylän kirkossa
La 24.4. klo 15 Samovaarikerho Karvoskylän kirkossa, teemana pääsiäisaika kirkossa
Ti 18.5. klo 18 Kalajokilaakson tiistaiseura Karvoskylän kirkossa
La 22.5. klo 10 alkavan palveluksen jälkeen Samovaarikerho

YLIVIESKA

Suvannon kappeli Renssulantie 12

Su 21.3. klo 10 Liturgia

PYHÄSALMI

Profeetta Elian rukoushuone

Vesitornintie 15
Isännöitsijä Marja-Leena Maksimainen
P. 040 708 8751

Su 14.3. klo 10 Liturgia
Ti 30.3. klo 17.30 Katumuksen sakramentti
Ti 30.3. klo 18 Ennen pyhitettyjen lahjain liturgia
Su 18.4. klo 10 Liturgia
La 8.5. klo 18 Vigilia
Ma 24.5. klo 10 Liturgia, Pyhän Hengen päivä

KYTÖKYLÄ

Jumaläidin syntymän rukoushuone

Kytökyläntie 724
Isännöitsijä Pekka Hytönen
P. 044 4252 889

Pe 19.3. klo 17.30 Katumuksen sakramentti
Pe 19.3. klo 18 Ennen pyhitettyjen lahjain liturgia
La 3.4. klo 10 Suuren lauantain ehtoopalvelus ja liturgia
Su 25.4. klo 10 Liturgia
Su 30.5. klo Liturgia

SÄILYTTÄKÄÄ TÄMÄ LEHTI. Tulemme vähentämään ilmoittelua paikallislehdissä. Vain muutoksista ilmoitetaan.

Kristukseen kastetut

Elli Elisabet Oksanen

Ikuinen muisto

Jouko Blinnikka 83 v Kiuruvesi
Ilona Laituri 64 v Kärsämäki
Meeri Nurmesniemi 82 v Kytökylä
Aimo Repo 65 v Karvoskylä

Tervetuloa seurakuntaan

Elena Mustaparta, Pyhäkumpu
Hannu Lohvansuu, Kiuruvesi

Tuohuskerho

Lapsille ja nuorille, kokoontuu Kiuruvedellä kirkon seurakuntatalissa joka toinen torstai klo 17.30. Tuohuskerhoa ohjaa Outi Petsalo.

Ikonipiiri

Kansalaisopiston ikonipiiri kokoontuu joka toinen torstai klo 17 ikonimaalaushuoneessa kirkon yläkerrassa. Tervetuloa uudet maalarit mukaan toimintaan.

Isä Anteron sielunhoitotunnit kirkossa keskiviikkoisin klo 11 - 13.

Seurakuntakalenteri helmi-, maalisk- ja huhtikuussa 2010

VAASAN SEURAKUNTA

Kirkkoherran virasto on avoinna keskiviikkoina klo 13 – 16 (suurina juhlapäivinä suljettu). Osoite on Koulukatu 45, 65100 Vaasa. Puh(06) 317 2620, faksi (06) 312 4063. Sähköpostiosoite on vaasa@ort.fi

Virkatodistukset Oulun ortodoksisesta seurakunnasta, puh. (08) 311 5741 tai oulu@ort.fi
Kirkkoherra Matti Wallgrén, puh. 050- 3520 735 sähköpostiosoite on matti.wallgre@ort.fi, kanttori Jenni Hakkarainen, puh 044 301 0974 sähköposti: jenni.hakkarainen@ort.fi
Matkapappi Aleksej Sjöberg, puh: 0400 761 718, aleksej.sjoberg@ort.fi
Kirkkoherra Matti Wallgrén on lomalla 5.5. – 24.5. 2010. Sijaisena on isä Aleksej Sjöberg, puh. 0400 761 718

VAASA

Pyhän Nikolaoksen kirkko Kasarmintori
Isännöitsijä Hannu Hakala

La 27.3. klo 18 Vigilia, palmusunnuntai, virbovitsojen siunaus
Su 28.3. klo 10 Liturgia, palmusunnuntai
Ma 29.3 klo 9 Suuren maanantain aamupalvelus
Ti 30.3. klo 9 Suuren tiistain aamupalvelus
Ke 31.3. klo 9 Suuren keskiviikon aamupalvelus
Ke 31.3. klo 18 IX hetki ja ennen pyhitettyjen lahjain liturgia
To 1.4. klo 9 Suuren torstain aamupalvelus
To 1.4. klo 18 Suuren torstain ehtoopalvelus ja liturgia
Pe 2.4. klo 9 Suuren perjantain aamupalvelus, 12 kärsimysevankeliumia
Pe 2.4. klo 14 Suuren perjantain ehtoopalvelus, Kristuksen hautakuvan esiinkantaminen
Pe 2.4. klo 18 Suuren lauantain aamupalvelus, Kristuksen hautauspalvelus
La 3.4. klo 9 Suuren lauantain ehtoopalvelus ja liturgia
La 3.4. klo 23.30 Puoliyöpalvelus, ristisaatto, aamupalvelus ja liturgia, Herran pääsiäinen

Lö 3.4. kl. 23.30 Midnatsgudtjänsten, prosession, morgongudstjänst och liturgi, Herrens påsk
Ma 5.4. klo 10 Liturgia ja ristisaatto, lasten pääsiäinen
Ti 6.4. klo 10 Liturgia ja ristisaatto
Ke 14.4. klo 18 Ehtoopalvelus
La 17.4. klo 18 Vigilia
Su 18.4. klo 10 Liturgia (suomen- ja ruotsinkielinen)
Ke 21.4. klo 18 Ehtoopalvelus
Ke 28.4. klo 18 Ehtoopalvelus
La 8.5. klo 18 Vigilia
Su 9.5. klo 10 Liturgia, ristisaatto ja vedenpyhitys, p. Nikolaoksen kirkon temppelijuhla
La 22.5. klo 18 Vigilia (suomen- ja kirkkoslaavinkielinen)
Su 23.5. klo 10 Liturgia ja ehtoopalvelus, helluntai (suomen- ja kirkkoslaavinkielinen)
Ke 26.5. klo 18 Ehtoopalvelus
La 29.5. klo 18 Vigilia
Su 30.5. klo 10 Liturgia

KOKKOLA

Pyhien Simeonin ja Hannan rukoushuone
Katariinankatu 3
Isännöitsijä Nadeshda Kurki
p. 0400 998 883

To 1.4. klo 18 Suuren perjantain aamupalvelus ja 12 kärsimysevankeliumia
Pe 2.4. klo 14 Suuren perjantain ehtoopalvelus, Kristuksen hautakuvan esiinkantaminen
Pe 2.4. klo 17 Suuren lauantain aamupalvelus ja Kristuksen hautauspalvelus
La 3.4. klo 23.30 Ristisaatto, aamupalvelus ja liturgia, Herran pääsiäinen
La 1.5. klo 18 Vigilia
Su 2.5. klo 10 Liturgia

PIETARSAARI

Pyhän profeetta Elian ja pyhän Annan rukoushuone
Narsinkatu 2
Isännöitsijä Leif Sandvik
p. (06) 724 8634

Su 28.3. klo 10 Hetkipalvelus
Ke 31.3. klo 18 IX hetki ja ennen pyhitettyjen lahjain liturgia
To 1.4. klo 9 Suuren torstain ehtoopalvelus ja liturgia
La 3.4. klo 9 Suuren lauantain ehtoopalvelus ja liturgia
Ma 5.4. klo 9.30 Aamupalvelus ja Liturgia, 2. pääsiäispäivä
La 17.4. klo 18 Vigilia
Su 18.4. klo 10 Liturgia
Su 9.5. klo 10 Hetkipalvelus
La 15.5. klo 18 Vigilia
Su 16.5. klo 10 Liturgia

LAPUA

Pyhittäjä Serafim Sarovilaisen rukoushuone
Koulukatu 7

Isännöitsijä Hannu Korkeamäki
p. (06) 437 6936
La 27.3. klo 10 Liturgia, Lasaruksen lauantai
Su 25.4. klo 10 Liturgia
La 22.5. klo 18 Vigilia
Su 23.5. klo 10 Liturgia ja ehtoopalvelus, helluntai

SEINÄJOKI

Seinäjoen ev.lut. seurakunnan seurakuntasali
Alakuljunkatu 2

Su 2.5. klo 10 Liturgia

NÄRPES

Ev. luterska församlingens hemmet
Kyrktäget 4

Sö 25.4. klo 10 Liturgi (pääslaviska, svenska och serbiska)

Kristukseen kastetut

Porander Erik Nikolas, Lappfjärd
Hoppi Luukas Veikko Olavi, Vaasa
Marca Andreea, Närpes

Ikuinen muisto

Koskimäki Anna, 83 v., Kurikka
Lipponen Niilo, 80v. Pietarsaari
Ranta Elina, 70v., Vaasa
Storbierk, Vladimir, 97 v. Vaasa

Tervetuloa seurakuntaan

Altti Martti Viljo, Alavus
Alifanov Maxim ja Yulia, Vaasa
Davidov Tanja-Maria, Vaasa

Hautausmaan kevättalkoot

Perinteiset talkoot Vaasan ortodoksisella hautausmaalla pidetään 6. toukokuuta kello 17.30. Mukaan sopivat vaatteet ja reipasta talkoohenkeä. Luovassa myös tarjoilua.
Ikonipiirin ikoninäyttely 23.-27.4.
Vaasan ikonipiirin kevätnäyttely on esillä seurakuntasalissa huhtikuun loppupuolella.
Avajaiset pidetään perjantaina 23.4. kello 18.00.
Näyttely on avoinna lauantaina ja sunnuntaina kello 12.00 – 16.00 ja maanantaina ja tiistaina kello 16.00 – 19.00.

Ortodoksiapiiri keväällä 2010

Vuoden teema: Kirkollinen matkailu
Seurakuntasali, Koulukatu 45, Vaasa

Aihe on myös Oulun ortodoksisen hiippakunnan tämän vuoden teema.

Kokoonnumme kolme kertaa kevään aikana kuulemaan kirkollisesta matkailusta.

Kevään 2010 ohjelma

Pe 26.3. klo 18.00 Serbia ja maan luostarit pyhiinvaelluskohteina.
To 22.4. klo 18.00 Lähialueiden (Venäjä, Viro) kirkolliset kohteet
To 27.5. klo 18.00 Japanin ortodoksinen kirkko. Teemme lopuksi susheja, omat tarvikkeet mukaan!

LAPIN SEURAKUNTA

Ounasvaarantie 16, 96400 Rovaniemi. Puh: (016) 312 361, email: lappi@ort.fi
Kanslia avoinna ti 10-14. Kanslian puhelinpäivystys: Ma-pe 9 -15. Virkatodistustilaukset sähköpostitse kanslian ollessa suljettuna.

Kirkkoherra Viatcheslav (Slava) Skopets, p. 0400 178 744
Kanttori Kai Tulehmo, p. 040 813 1265
Matkapappi Kauko Makkonen, p. 0400 294 849
Matkakanttori Erkki Lumisalmi, p. 0400 396 326

ROVANIEMI

Pyhän Apostoli Andreuksen kirkko
Ounasvaarantie 16
Isännöitsijä Leena Aura
p. 040 7597029

La 27.3. klo 10 Liturgia, Lasaruksen lauantai
La 27.3. klo 18 Vigilia, virpomisvitsojen siunaaminen
Su 28.3. klo 10 Liturgia, palmusunnuntai, Herran ratsastus Jerusalemiin
Ti 30.3. klo 18 Ennen pyhitettyjen lahjain liturgia
Ke 31.3. klo 18 Yleinen sairanoitelu

To 1.4. klo 18 Ehtoopalvelus ja liturgia, ehtoollisen asettaminen
Pe 2.4. klo 9 Aamupalvelus, 12 kärsimysevankeliumia
Pe 2.4. klo 14 Ehtoopalvelus, hautakuvan esiin kantaminen
Pe 2.4. klo 18 Aamupalvelus, Herran hautaamisen muistopalvelus
La 3.4. klo 10 Ehtoopalvelus ja liturgia
La 3.4. klo 23.30 Puoliyöpalvelus
La 3.4. klo 24.00 Aamupalvelus ja liturgia, Herran pääsiäinen
Ma 5.4. klo 10 Aamupalvelus ja liturgia, 2. pääsiäispäivä, lasten pääsiäinen
Ke 7.4. klo 10 Liturgia, koululaiset
La 10.4. klo 18 Ehtoopalvelus
Su 11.4. klo 10 Hetkipalvelus
Ke 14.4. klo 18 Ehtoopalvelus ja ortodoksia-kerho
La 17.4. klo 18 Vigilia
Su 18.4. klo 10 Liturgia
La 24.4. klo 18 Ehtoopalvelus
Su 25.4. klo 10 Hetkipalvelus
Ke 28.4. klo 18 Ehtoopalvelus, suomi/kreikka
La 1.5. klo 18 Vigilia
Su 2.5. klo 10 Liturgia
La 8.5. klo 18 Vigilia
Su 9.5. klo 10 Liturgia
Ma 10.5. klo 18 Ehtoopalvelus, suomi/kirkkoslaavi
Ke 12.5. klo 18 Vigilia
To 13.5. klo 10 Liturgia, Kristuksen taivaaseenastumisen juhla
La 15.5. klo 18 Ehtoopalvelus
Su 16.5. klo 10 Hetkipalvelus
La 22.5. klo 18 Vigilia
Su 23.5. klo 10 Liturgia ja ehtoopalvelus, Pyhän Kolminaisuuden päivä, helluntai

IVALO

Pyhän Nikolaoksen kirkko Rantatie 22
Isännöitsijä Aulikki Lumisalmi
p. (016) 661657

La 27.3. klo 18 Vigilia, virpomisvitsojen siunaus
Su 28.3. klo 10 Liturgia, kirkkokahvit, Herran ratsastus Jerusalemiin, palmusunnuntai
Ke 31.3. klo 18 Yleinen sairanoitelu
Pe 2.4. klo 15 Ehtoopalvelus, hautakuvaikonin esiin kantaminen, suuri perjantai
Pe 2.4. klo 18 Aamupalvelus, Kristuksen hautauksen muisto
La 3.4. klo 10 Ehtoopalvelus ja liturgia
To 8.4. klo 10 Liturgia, koululaisjumalanpalvelus, isä Slava
La 1.5. klo 18 Vigilia
Su 2.5. klo 10 Liturgia, Samarialaisnaisen sunnuntai
La 15.5. klo 18 Vigilia, isä Slava
Su 16.5. klo 10 Liturgia, kaatuneitten muistopäivä, isä Slava

Seurakuntakalenteri helmi-, maalisk- ja huhtikuussa 2010

Männikön palvelukoti

La 27.3. klo 10 Liturgia, Lasaruksen lauantai

SEVETTIJÄRVI

Pyhittäjä Trifon Petsamolaisen kirkko

Sevettijärventie 9065

Isännöitsijä Uljaana Kiviniemi
p. 040 7167653

Ke 24.3. klo 18 Vigilia
To 25.3. klo 10 Liturgia, Jumalansynnyttäjän ilmestys
La 3.4. klo 23.30 Puoliyöpalvelus
La 3.4. klo 24 Ristisaatto, aamupalvelus
Su 4.4. klo 1 Liturgia, kirkkokahvit, Herran pääsiäinen
Pe 9.4. klo 10 Liturgia, koululaisjumalanpalvelus, isä Slava
La 8.5. klo 18 Vigilia
Su 9.5. klo 10 Liturgia, Sokeana syntyneen sunnuntai

NELLIM

Pyhän Kolminaisuuden ja pyhittäjä Trifon Petsamolaisen kirkko

Siikajärventie 64

Isännöitsijä Helena Määttä
p. 040 7538427

Ti 30.3. klo 18 Ennen pyhitettyjen lahjojen liturgia
To 1.4. klo 18 Ehtoopalvelus ja liturgia, ehtoollisen asettamisen muisto
Pe 2.4. klo 9 Aamupalvelus 12 kärsimysevankeliumia
Ma 5.4. klo 10 Aamupalvelus ja liturgia, kirkkokahvit, lasten pääsiäinen
La 10.4. klo 18 Vigilia
Su 11.4. klo 10 Liturgia, Tuomaan sunnuntai
La 22.5. klo 18 Vigilia, isä Slava
Su 23.5. klo 10 Liturgia, vedenpyhitys, suuri ehtoopalvelus, Pyhän Kolminaisuuden päivä, isä Slava

Seurakunnan toimintaa

Kirkkokuoro

Kirkkokuoroharjoitukset torstaisin klo 18.00 seurakuntasa-

lilla. Kaikkia kirkkokuorosta kiinnostuneita pyydetään ottamaan yhteyttä seurakunnan kanttoriin Kai Tulehmoon (040 8131265).

Lähetyspiiri

Lapin ortodoksisen seurakunnan Lähetyspiirin kevätkauden kokoontumisen ajat: ke 28.4. klo 18 ja ma 10.5 klo 18. Kaikki ortodoksisesta lähestyöstä kiinnostuneet ovat tervetulleita! Lähetyspiirin puheenjohtaja i. Slava Skopets (0400 178744).

Lasten kerho

Lasten kerho pidetään kerran kuussa sunnuntain päivänä. Kerhon kevätkauden ajankohdat: ma 5.4. ja 30.5. (kevätretki Ounasvaaralle, lähtö kirkolta liturgian jälkeen, kerhon alkamisaika on 9.45). Kerho alkaa 9.45 seurakuntasalilla ja jatkuu kirkossa noin klo 10.30. Kaikki 3-8 v. seurakuntalaiset ovat tervetulleita kerhon toimintaan! Lisää tietoja isä Slava Skopets (0400 178744).

Ortodoksia-kerho

Tule syventämään tietämystäsi ortodoksisen kirkon elämästä. Ortodoksia-kerho on tarkoitettu kaikille ortodoksisesta teologiasta kiinnostuneille. Kerho pidetään kerran kuussa keskiviikkoisin Rovaniemen p. Andreaxen kirkossa. Kerho alkaa klo 18 ehtoopalveluksella ja jatkuu noin klo 18.30 seurakuntasalilla. Kokoontumisen ajat: ke 14.4. Lisää tietoja i. Slava Skopets (0400 178744).

Tiistaiseura

Kevätkauden kokoontumiset: 13.4., 27.4., 11.5. puheenjohtaja Inkeri Peuna, p. 040 0138051

Diakoniatoimikunta

Puheenjohtaja Kerttu Junnonen, p. 050 3556580

Naisten piiri

Lisätietoja puheenjohtaja Kerttu Junnonen, p. 050 3556580

Ikonimaalauspiiri

Lisätietoja
Rovaniemen alue Raili Arstila
040 7714608
Kemijärven alue Ritva Impo-
ranta 0400 193650

Seurakunnan tapahtumat

Isännöitsijöiden koulutuspäivät

Lapin ortodoksinen seurakunta järjestää kaikille seurakunnan isännöitsijöille koulutuspäivät 15-16.5.2010. Koulutus alkaa Ivalon pyhän Nikolaoksen kirkon seurakuntasalissa lauantaina 15.5. klo 13.00. Lisätietoja isä Slava Skopets, p. 0400 178744.

Ortodoksiset kirkkopäivät 2010

Lapin ortodoksinen seurakunta ja Tiistaiseura järjestävät yhteiskuljetuksen ja majoituksen Ortodoksisille kirkkopäiville, jotka pidetään 11.-13.6.2010 Joensuussa. Kirkkopäivien aikana on monia tapahtumia, joihin voi osallistua. Kirkkopäivien yhteydessä vietetään myös Ortodoksisen nuorten liitto ONL ry:n vuosijuhla ja sen vuoksi Lapin ortodoksinen seurakunta päätti tukea seurakunnan nuoria tarjoamalla heille maksuttoman kyydin järjestävässä yhteiskuljetuksessa (Nuorten majoituksesta vastaa ONL). Kiinnostuneita pyydämme ottamaan yhteyttä kirkkoherra isä Slava Skopetsiin tai tiistaiseuran puheenjohtajaan Inkeri Peunaan.

Kuulutukset ja ilmoitukset

Myyjäiset

Lapin ortodoksinen seurakunta ja Petsamo-salin tuki ry järjestävät myyjäiset Petsamo-salin hyväksi lauantaina 17.4. klo 12 alkaen. Myyjäisissä on myytävänä muun muassa taide- ja antiikkiesineitä. Petsamo-salin rakentamista voi tukea lahjoittamalla esineitä myyjäisiä varten Petsamo-salin tuki ry:lle. Yhteystietoja: Petsamo-salin tuki ry:n sihteeri Inkeri Peuna (040 0138051).

Petsamo-salin tuki ry:n vuosikokous

Petsamo-salin tuki ry:n vuosikokous pidetään pyhän Andreaxen kirkossa (Ounasvaarantie 16, 96400 Rovaniemi) keskiviikkona 12.5.2010 klo 19.00.

Lapin ortodoksisen seurakunnanvaltuuston kokous

Lapin ortodoksisen seurakunnan toinen lakisäätäinen valtuustonkokous pidetään pyhän Andreaxen kirkossa (Ounasvaarantie 16, 96400 Rovaniemi) lauantaina 8.5.2010 klo 12.00.

Kirkko-kuoro harjoituksia

Kokkolassa

- maanantaisin klo 18-20 (koko kevät)
- liturgian ja kirkkokahvin jälkeen 4.4.2010 asti
- sunnuntaina 28.3.10 klo 17 alk. (Kokkolan tsasou-nassa)

Pietarsaarella

- tiistaisin klo 18-20 (koko kevät)
- liturgian ja kirkkokahvin jälkeen 4.4.10 asti

Hei kaikki moottori-pyöräilevät lukijat

Vihannissa toimii mp-kerho Route 88 mc, joka on jo kymmenen vuoden ajan aloittanut ajokauden toukokuussa kirkkopyhällä ja matkamiesten ja ajoneuvojen siunauksella.

Helatorstaina 13.5.2010 on oiva tilaisuus kaikilla osallistua. Vihannin Tsasounassa liturgian jälkeen siunataan paikalla olevat motoristit ja ajoneuvot kesän matkante-koa varten.

Korjaus

Paimensanomien viime numerossa julkistettiin Oulun ortodoksisen seurakuntatalon ns. tuolikamppanjaan osallistuneiden nimet. Karjalaseurojen pohjolanpiiri ry oli jäänyt pois listalta, mitä pahoittelemme.

Paimensanomat

Kirkko televisiossa

La-su 3.-4.4. klo 23.55-03.00 Pääsiäisyön aamupalvelus ja liturgia Uspenskin katedraalista Helsingistä. Toimittaa metropoliitta Ambrosius. YLE TV 1

Ortodoksiset jumalanpalvelukset Yle radio 1

Pe 2.4. klo 18 Suuren perjantain ehtoopalvelus, Uspenskin katedraali, Helsinki

La 3.4. klo 32.55 Pääsiäisyön aamupalvelus ja liturgia, Uspenskin katedraali, Helsinki

Su 11.4. klo 11 Liturgia, Pyhän Aleksanteri Nevskin kirkko, Tampere

Su 25.4. klo 11 Liturgia, Pyhän Kolminaisuuden kirkko, Lahti

Su 9.5. klo 11 Liturgia, Pyhän Kolminaisuuden katedraali, Oulu

Su 23.5. klo 11 Liturgia, Jumalansynnyttäjän suojeluksen kirkko, Lappeenranta

Ortodoksiset hartaudet Yle radio 1

Aamuhartaus

klo 6.15 ja 7.50

La 10.4. Metropoliitta Pan-teleimon, Oulu

Iltahartaus

klo 18.50

Ti 20.4. Pastori Teo Merras, Helsinki

Seuraavan numeron

PÄIVITETYT TIEDOT

toimitussihteerille viimeistään

tiistaina 4.5. 2010

Suuren paaston keräys jatkuu huhtikuun alkuun

- Helmikuun puolivälissä alkanut suuren paaston keräys on lähtenyt käyntiin hyvin. Lahjoituksia on tullut seurakunnilta, toimintapiireiltä ja yksityisiltä henkilöiltä, kertoo projektipäällikkö *Vuokko Sajaniemi*.

Kirkon paastokeräyksen kohde on Loberen peruskoulun ruokaohjelma Keniassa. Keräyksen tuotolla annetaan ruoka-apua kuivuudesta ja ruokapulasta kärsivän Loberen ortodoksisen yhteisön lapsille ja tuetaan heidän koulunkäyntiään.

Keräystuotto ohjataan Keniaan Ortodoksinen Lähetys ry:n kautta. Loberen peruskoulu rakennettiin Ortodoksinen Lähetyskehitysyhteistyöprojektinä vuonna 1982. Koulun vieressä on Kristuksen syntymälle pyhitetty kirkko, jossa kokoontuu aktiivinen seurakunta.

-Suurin osa koulun lapsista on ortodokseja. Kuivuus ja ruokapula ovat kuitenkin vaikuttaneet merkittävästi koko seurakunnan elämään, koska monet yhteisön jäsenet ovat joutuneet muuttamaan pois ruoan ja elannon perässä. Tänä vuonna voimme tarjota paastolahjana koulun 350 oppilaalle lämpimän ruoan päivässä yhden vuoden ajan. Suuren paaston keräyksen tarjoama kouluruokailu on useimmille näistä lapsista päivän ainoa ateria, kertoo Vuokko Sajaniemi.

Kirkon suuren paaston keräykseen voit osallistua tekemällä lahjoituksen Loberen lapsille.

Keräysaika: 15.2.-4.4.2010
Keräystili: OP, 548005-223308
Viite: 12014
Keräyslupa: POHAD-no/2010/377

Oulun ortodoksisen hiippakunnan säätiö julistaa haettavaksi APURAHOJA

*yhteen tai useampaan kohteeseen, yhteensä enintään
10 000 euroa.*

Anomuksen kohteen tulee olla säätiön tarkoitukseen sopiva eli sen tulee edistää ja tukea suomalaisen ortodoksisen kulttuuriperinteen säilyttämistä tai avustaa ortodoksisen kulttuurin ja teologian opiskelua, tutkimusta ja tunnetuksi tekemistä Oulun ortodoksisen hiippakunnan alueella. Se voi myös tukea ortodoksisten vähemmistöjen kuten erimerkiksi kolttakansan henkisiä ja sosiaalisia pyrintöjä.

Vapaamuotoisessa ja tiiviissä hakemuksessa tulee olla suunnitelma apurahan käytöstä sekä muut hakijan tarpeelliseksi katsomat liitteet, esimerkiksi suositukset.

Lisätietoja antavat säätiön hallituksen puheenjohtaja, fil. tri Ahti E. Pyörnilä, puh. 050-382 6669 sekä asiamies, kirjapainoneuvos Seppo Maskonen, puh. 044-349 0494.

Anomukset lähetetään asiamiehelle osoitteella Parrastie 11, 90560 Oulu, viimeistään 9.4.2010.

Oulu ortodoksisen hiippakunnan säätiö

Vaasan ortodoksinen seurakunnan matka ortodoksisille kirkkopäiville Joensuuhun 11.-13.6.2010

Bussikuljetus kirkkopäiville meno-paluu Kokkola-Pietarsaari-Vaasa-Joensuu.

Tarpeen ja sopimuksen mukaan poimitaan kyytiin reitin varrelta.

Matkan johtajana toimii isä Matti Wallgren.

Matkalle on vielä vapaana muutama 1 ja 2 hengen huone.

Lisätietoja ja ilmoittautumiset:

Vaasan ortodoksinen seurakuntavirasto keskiviikkoisin klo 13 - 16 puh. (06) 317 2620 tai sähköpostilla tarjamaria.hakala@luukku.com tai Tarja Hakala, p. 050 300 1691.

Vihannin tiistaiseura

Ortodoksisuus tutuksi -illat Vihannin tsasounassa kanttori Laura Ahon johdolla.

• Torstaina 15.4.2010
klo 17.00 – 19.00

• Torstaina 10.6.2010
klo 17.00 – 19.00

Kempeleen tiistaiseura

• Tiistaina 20.4. klo 18.30 Raisa ja Lauri Vihavaisella, Pellonpolku 3 D, Tyrnävä

• Ke 19.5. klo 18 ehtoopalvelus Oulun katedraalissa, jonka jälkeen kokoonnumme illan viettoon kerho-huone 2

Opiskelemaan ortodoksista teologiaa Itä-Suomen yliopistoon Joensuuhun

Vuoden 2010 päävalintojen hakuaika alkoi maanantaina 1.3.2010 ja päättyy perjantaina 16.4.2010 klo 16.15.

Opiskelijoita opiskelemaan ortodoksista teologiaa Itä-Suomen yliopistoon otetaan joka toinen vuosi. Jälleen tänä vuonna voi hakea Itä-Suomen yliopiston filosofiseen tiedekuntaan opiskelemaan ortodoksista teologiaa ja suorittamaan sekä alempaa että ylempää korkeakoulututkintoa.

Opiskelemaan valitut suorittavat ensiksi teologian kandidaatin tutkinnon, joka on alempi korkeakoulututkinto. Sen jälkeen suoritetaan teologian maisterin tutkinto, joka on ylempi korkeakoulututkinto. Opiskelu tapahtuu Joensuun kampuksella.

Teologeja toimii paitsi pappeina, lehtoreina ja opettajina myös monissa yhteiskunnallisissa ja kulttuurisissa tehtävissä, esimerkiksi toimittajina, tiedottajina, tutkijoina ja konsultteina. Teologian opiskelu tarjoaa laajan yleissivistävän tutkinnon, joka mahdollistaa työskentelyn monilla eri aloilla.

Ortodoksisen teologian koulutusohjelman kirkkomusiikin suuntautumisvaihtoehto antaa lisäksi kelpoisuuden ortodoksisen kirkon kanttorin tehtäviin sekä muihin ortodoksisen kirkkomusiikin asiantuntemusta vaativiin tehtäviin.

Suuntautumisvaihtoehdot:

Teologin suuntautumisvaihtoehto antaa muodollisen pätevyuden toimia teologin tai ortodoksisen kirkon papin sekä muissa ortodoksisen teologian asiantuntemusta vaativissa tehtävissä.

Opetusalan suuntautumisvaihtoehto antaa pätevyuden

toimia kahden aineen opettajana perusasteella ja lukiossa sekä aikuiskoulutuksessa.

Kirkkomusiikin suuntautumisvaihtoehto perehdyttää itäisen perinteen ortodoksiseen kirkkomusiikkiin ja kirkkomuusikon kannalta tarpeellisiin teologian alueisiin sekä antaa samalla musiikilliset valmiudet ortodoksisen kanttorin tehtäviin.

Kulttuurin ja yhteiskunnan suuntautumisvaihtoehto perehdyttää ortodoksisen kirkon oppiin, elämään ja historiaan ja antaa valmiudet toimia ortodoksisen teologian asiantuntijatehtävissä esimerkiksi tiedotusvälineissä tai kulttuurielämässä. Opintoihin voi sisällyttää opiskelijan kiinnostuksen mukaan muita kuin teologisia aineita. Opinnot eivät anna kelpoisuutta papin, kanttorin tai opetusalan tehtäviin.

Vuoden 2010 päävalintojen hakuaika päättyy perjantaina 16.4.2010 klo 16.15.

Hakeminen tapahtuu yliopistojen valtakunnallisen yhteishaun sivuston kautta osoitteessa yliopistohaku.fi

Kiitos

*Kiitos ystävät lohdu-
tuksesta
kiitos rakkaudesta,
kiitos rukouksista,
joita kannoitte
rakkaamme Anjan
lähtiessä täältä.*

*Isä Kuisma, Trifon
ja Feodorit Suopela*

Paimen-Sanomats

Julkaisija:

Oulun ortodoksisen hiippakunnan seurakunnat / Paimen-Sanomats ry

Päätoimittaja:

Metropoliitta Panteleimon

P. 020 610 0250, fax. 020 610 0251,
sähköposti: oulun.hiippakunta@ort.fi

Toimitussihteeri:

Marko Patronen
Nummikatu 30 B 16, 90100 OULU

Lehden osoitteenmuutokset ja tilaukset:

SEURAKUNTALAISTEN osoitteenmuutokset ja tilaukset omaan seurakuntaan

MUUT osoitteenmuutokset ja tilaukset Oulun ortodoksiseen hiippakuntaan, p. 020 610 0250, oulun.hiippakunta@ort.fi

Ilmoitukset ja tilaushinnat:

- ilmoitushinta 0,85€ / pmm
- tilaushinta 12€ / vuosi muille kuin seurakuntien jäsenille
- tilaajamaksut suoraan tilille: 110750-1106102,
mukaan maininta "Paimen-Sanomats"
Pankki: Nordea 110750 - 1106102

Paino:

Joutsen Median Painotalo, PL 52,
90101 OULU, p. 08 5370 011

Suuraavan numeron PS 3/10 aineisto toimitussihteerille viimeistään tiistaina 4.5.

marko.patronen@ort.fi

Suuraava numero ilmestyy
toukokuussa 2010